

Saulėta, dieną 80°, naktį 60°
Saulė teka 5:15, leidžiasi 8:28

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Price 15c

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Birželio-June 21 d., 1973 m.

Kaina 15c

146

WASHINGTONE PASIRAŠĖ PENKTĄ SUTARTI

AUTOMOBILIŲ DARBO UNIJA SIEKIA "SAVANORIŠKŲ VIRŠVALANDŽIŲ"

DETROITAS. — Nors derybos oficialiai prasidės tik liepos 15 d., Detroito automobilių gamintojai ir U. A. W. — darbo unija — jau pasikeitė kaltinimais ir grasinimais. Atrodo, kad daugiausia sunkumų šiose derybose sukels viršvalandžių klausimas. Unija paskelbė, kad ji labai rimtai reikalauja "savanoriškų viršvalandžių", kitaip sakant, bandys išsiderėti darbininkams teisę nedirbti viršvalandžių, jei nenori.

Per paskutinius dvejus metus automobilių pramonėje buvo daug viršvalandžių ir pramonė dėl to turėjo rekordinę prekybą ir rekordinius pelnus. Darbininkų uždavimai irgi labai padidėjo, tačiau kartu daug darbininkų jaučiasi pavargę ir nelaimingi.

Darbdaviai nurodo, kad savanoriškai viršvalandžiai privers įmones samdyti daugiau darbininkų ir įrengti daugiau mašinų, kurios, automobilių pareikalavimui sumažėjus, turės stovėti be darbo. Naujiems darbininkams įmonės po metų turės mokėti kompensacijas, nors jie sumažėjus darbei būtų atleisti, po 85% jų normalios algos. Visa tai sumažins įmonių pajėgumą mokėti geras algas ir trukdys atskiroms įmonėms konkuruoti su užsienio įmonėmis.

Automobilių pramonėje ligšiolinės sutartys numatė, kad įmonės vadovybė gali reikalauti darbininkų dirbti viršvalandžius po jų normalių darbo valandų. Už atsisakymą darbininkas gali būti baudžiamas. Šiais metais tur viršvalandžių buvo ypatingai daug. Daug kur dirbama po 7 dienas savaitėje. Per pirmą šį metų ketvirtį General Motors įmonėje darbininkas vidutiniškai dirbo 42.9 val. per savaitę ir uždirbo po 270 dol. Perna tu pačiu metu buvo dirbta vidurkis po 40.1 val. ir uždirbta po 236 dol. ir savaitę. Daug įmonių šiuo metu verčia dirbti ne tik ilgesnės valandas kasdien, bet ir kas antrą sekmadienį.

Vakasaros karščiuose dirbti ilgas valandas fabrike yra menkas malonumas. Darbininkai skundžiasi, kad jie, tiesa, daug uždirba, tačiau nebeturi nei noro nei laiko tuos uždirbtus pinigus išleisti. Jaunesni pasilgsta šeimų, vyresnieji nori išvažiuoti savaitgaliais pažuvauti.

Kai kurie unių skyrių vadovai nurodo, kad darbininkai, gal, dirbtų nemažiau viršvalandžių ir išsiderėtų "savanoriškus viršvalandžius", jie, svarbiausia nori turėti teisę atsisakyti dirbti, jei nenori.

Unija nurodo, kad American Motors įmonėje Kenoshoje darbininkai jau nuo 1969 metų gali atsisakyti dirbti viršvalandžius. Praktikoje kartais tik šeštadieniais sunkiau gauti pakankamai norinčių dirbti, tačiau įmonės gamyba nenukentėjo, visada atsiranda pakankamai tokių, kurie noriai dirba viršvalandžius.

Brežnevas pakvietė 40 biznierių

NEW YORKAS. — Šį penktadienį Blair House Brežnevas pakvietė apie 40 Amerikos biznierių, su kuriais jis nori pakalbėti apie numatomą Amerikos-Sovietų Sąjungos prekybą. Diskusijose dalyvauti pakviesti David Rockefeller, Chase-Manhattan banko pirmininkas, James Needham, New Yorko ak-

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas paskelbė, kad jis pasirašys kelias kongreso priimtas sveikatos, aerodromų, bedarbių šalpos programas, kurias jis anksčiau žadėjo vetuoti. Biudžetas padidės 671 mil. dol. Tos programos buvo priimtos Atstovų Rūmų 372-1 balsais ir senato — 72-19.

ŽENEVA. — Tarptautinėje darbo unių konferencijoje kalbėjęs pasakė Tunis prezidentas Habib Bourguiba. Jis ragino arabus derėtis su izraelitais ir pripažinti, kad žydai turi teisę gyventi "neišnaikinti ir nesumestinti jūra".

ATENAI. — Graikijos vyriausybė atsiliepė į gandus, kad karininkų tarpe yra įvairių nuomonių apie vyriausybės ateitį ir kad civiliai greit pakeis karius vyriausybėje. Pareiškime sakoma, kad nėra jokių nesutarimų ir nenumatoma valdžios pakeitimų.

Pekinas. — Reuterio agentūra paskelbė, kad Kinijos premjeras Chou En Lajaus žmona Ying Chao pareiškė amerikiečių moterų delegacijai, jog Amerikos žvalgybos agentūra sužinojo apie buvusio gynybos ministro Lin Piao mirtį ir planus nuversti Mao Tse Tungą anksčiau už Sovietų Sąjungos žvalgybą. Ji nepaisiškino, kaip CIA sužinojo tą žinią. Lin Piao užsimušė Mongolijoje, bėgdamas iš Kinijos po nepasisekusio perversmo.

Prancūzų agentai seka telefonus

PARYŽIUS. — Prancūzijos vyriausybė pareiškė sanatui, kad vyriausybė, tiesa, klausosi slapta telefoninių pasikalbėjimų, tačiau numato ir ateityje tą daryti. Prancūzijos senatas vėlėde debatų apie telefonų klausymą ir siūlė jį uždrausti, tačiau vyriausybė nenori apie tai girdėti.

Prancūzijos telefonų klausymo sistema yra suorganizuota atskiroje agentūroje, kuriai vadovauja generolas. Vyriausybė turinti teisę naudoti visas priemones prieš grėsmę vidaus ar užsienio saugumui, pareiškė vyriausybės atstovas parlamente. Komunistų vadas Jacques Duclos skelbia, kad prancūzų vyriausybės agentai nuolat seka 4,000 asmenų telefoninius pasikalbėjimus.

cijų biržos prezidentas. Donald Kendall, PepsiCo pirm. ir kiti. Tą pačią dieną biznio vadai susitiks su Nikolai Patolicev, sovietų užsienio prekybos ministru. Šį susitikimą ir priešių organizuoja Amerikos biznierių sąjunga — National Association of Manufacturers. Ji remia prekybos su komunistiniais kraštais idėją.

Kambodijos kareivis žygiuoja per karo veiksmų sunaikintą kaimą, netoli Phnom Penho. Griuvėsiuose sėdi vaikas, nesuprasdamas, kas čia dabar darosi.

ARGENTINOS TERORISTAI PAGROBĖ DAR DU UŽSIENIEČIUS BIZNIERIUS

BUENOS AIRES. — Argentinos vyriausybė pakvietė argentiniečius iš tolimesnių provincijų nemokamai važiuoti autobusais ir geležinkeliais ir Perono sutikimą. Tūkstančiai tuo pakvietimu pasinaudojo. Trečiadienį Buenos Aires visos mokyklos, parduotuvės ir įstaigos buvo uždarytos. Grupės jaunų peronistų vaikščiojo gatvėmis dainuodami dainas apie Peroną. Pastatai papuosti plakatais, Perono portretais ir raginimais žmonėms pasitikti Peroną pakeliui iš aerodromo į miestą, kur buvo didelėje pievoje įrengta pasitikimo vieta. Gyventojai buvo prašomi neiti į Perono užmiestinę vilą, kur jis nuvargęs po triukšmingo susitikimo, nuvyko pailsėti.

Argentinos metalo darbininkų unija, stipriausia ir turtingiausia peronistų judėjimo dalis, pastatė prie kelio tarp aerodromo ir Buenos Aires miesto didžiulę platformą. Peronas su Argentinos prezidentu Campora atvyko į priėmimo vietą helikopteriu. Garsiausiai buvo nutiesti kelias mylias nuo platformos, kurią puošė 100 pėdų aukščio Perono portretas. Miesto darbininkai įtaisė laikinus vandentekius ir išvietes. Buvo pilna maisto ir gerimų kioskų. Kai kurie šio susitikimo dalyviai, atvykę iš toliau, toje aikštėje apsigyveno prieš kelias naktis, kad tik iš arčiau pamatytų sugrįžantį buvusį diktatorių Peroną. Policija visus į aikštę anksčiau atvykusius iškrėtė, kad jie neturėtų ginklų.

Perono sugrįžimo išvakarėse buvo paskelbta, kad revoliucinė Argentinos liaudies armija vėl pagrobė du užsieniečius biznierių: Čilėje gimusį amerikietį John Thompson, 50 metų, Argentinos Firestone įmonės prezidentą ir vokiečių kilmės Silvina įmonės technikinį direktorių Juan Kurt. Iki šiol pagrobėjai nepareikalavo už įkaitų paleidimą pinigų. Charakteringa, kad tik prieš savaitę prezidentas Campora, pasikvietęs 20 "liaudies partizanų" vadų, reikalavo, kad jie užbaigtų teroro veiklą ir pagrobimus, kurie teroristams per ketverius metus atnešė virš 15 mil. dol. pelno — išpirkimo pinigų.

Filipinų vyriausybė skubiai siunčia ryžius į Mindanao salą, kur musulmonų sukilimas ir sausos oras sukėlė maisto krizę.

WASHINGTONAS. — George Patton 3d., garsaus II-ojo Pasaulinio karo generolo sūnus, buvo pakeltas į generolo laipnį.

25 kongreso nariai — Brežnevo svečiai

WASHINGTONAS. — Brežnevas antradienį turėjo priešpiečius su 17 senatorių, užsienio reikalų komiteto narių ir 8 kongresmanais. Jis kalbėjo pusantros valandos, įtikindamas amerikiečius, kad jie turėtų patvirtinti prekybos sutartį ir suteikti Sovietų Sąjungai favoritinę valstybės lengvatą.

Senatoriai išėjo iš tų priešpiečių neįtikinti, nors kai kurie ėmė abejoti, ar verta žydų emigraciją iš Sov. Sąjungos pastatyti skersai kelio prekybos išplėtimui. Visi buvo patenkinti, kad Brežnevas taip ilgai, nuo 1-mos val. iki 4:30 val. su senatoriais praleido. Vienas demonstras pareiškė, kad jis praleido ilgesnį laiką su Brežnevu, negu bet kada su prezidentu Nixonu.

SALISBURY. — Rodezijos katalikų vyskupas paskelbė, kad jis nesilaikys valdžios priimto rasių atskyrimo įstatymo, kuris užgina juodiems ir baltiems katalikams melstis kartu. Penki vyskupai tvirtina, kad įstatymas apsunkina katalikų bažnyčią vykdyti Rodezijoje savo misiją.

PHNOM PENHAS. — Stiprus mišiai Kambodijoje vyksta 13 mylių nuo sostinės. Iš P. Vietnamo, Amerikos lėktuvų atlydėti, atplaukė 14 tiekimo laivų su gazolinu, maistu ir amunicija. Japonijos ambasada įspėjo savo piliečius išvažiuoti iš Kambodijos.

Hugh Sloan, buvęs prezidento perrinkimo komiteto išrinktas, kuris paskelbė senato Watergate komitetui apie didelės kampanijos pinigų sumas, išdelintas Watergate išaukimo dalyviams.

KURIAMA NAUJA "DOVYDO DVASIA"

WASHINGTONAS. — Antradienį prezidentas Nixonas ir sovietų komunistų partijos sekretorius penkias valandas kalbėjo apie ekonominius reikalus ir šalia to, dvi valandas praleido kartu prezidento jachtoje, automobilije ar helikopteryje, kuriuo jie iš Washingtono nuskrido į Cape David vasarnamį. Čia vakar buvo pereita prie kitų klausimų — nusiginklavimo, kariuomenės mažinimo ir strateginių ginklų apribojimo. Pietūs antradienį buvo valgomi prezidento jachtoje "Sequoia", plaukiant Potomac upe.

Aštunta "viršūnių konferencija"

WASHINGTONAS. — Nuo II Pasaulinio karo pabaigos tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos įvyko septynios "viršūnių konferencijos, ne skaitant dabartinio prezidento Nixono susitikimo su Brežnevu.

Potsdamo konferencijoje 1945, liepos 17—rugpjūčio 2 dalyvavo prezidentas Trumanas, Stalinas, premjeras Churchillis, vėliau premjeras Attlee. Buvo susitarta dėl Vokietijos padalinimo ir kitų Europos teritorinių klausimų.

Zenevos konferencija įvyko 1955 liepos 18-23. Dalyvavo prezidentas Eisenhoweris, premjeras Bulganinas, premjeras Anthony Eden ir premjeras Edgar Faure. Vėl buvo kalbėta apie Vokietiją ir Austriją. Vėliau užsienio reikalų ministrai tesė derybas apie pokarinių santykių pagerinimą.

Camp David susitikimas tarp prezidento Eisenhowerio ir premjero Chruščiovo įvyko 1959 rugsėjo 15-27. Buvo sutarta tęsti "taikingą koegzistenciją", pradėti kultūrinį bendradarbiavimą.

Paryžiuje 1960 m. gegužės 16-18 konferencija nutruko trečią dieną, kai Chruščiovas sužinojo, kad Amerikos žvalgybos lėktuvas buvo numuštas virš Sovietų Sąjungos. Konferencijoje dalyvavo prezidentas Eisenhoweris, premjeras Chruščiovas, premjeras MacMillan ir prezidentas de Gaulle.

Vienoje prezidentas Kennedy 1961 birželio 3-4 d. susitiko su premjeru Chruščiovu. Buvo paskelbtas pareiškimas apie Laos neutralumą.

Glassboro, N. J. 1967 birželio 23-25 d. įvyko viršūnių susitikimas: prezidento Johnsono ir premjero Kosygino. Kalbėta apie Viduriniųjų Rytų konfliktą ir Vietnamo karą.

Maskvoje prezidentas Nixonas, premjeras Kosyginas ir sekretorius Brežnevas turėjo derybas 1972 gegužės 22-30 dienomis. Buvo pasirašyta eilė susitarimų ir Brežnevas buvo palyvestas aplankyti Ameriką, kurią jis ir lanko šią savaitę.

Bonoje tyrinėja vokiečių Watergate

BONA. — V. Vokietijos specialioji parlamento komisija pradėjo tyrinėti papirkimo skandalą, kuris Vokietijoje padarė stipresnį įspūdį Amerikos Watergate byla. Tyrinėjamai liečia buvusį krikščionių demokratų parlamento narį Julius Steiner, kurio prisipažino gavęs iš socialdemokratų 50,000 markių, kad jis balsuojant dėl pasitikėjimo kanclerio Brandto vyriausybės, įmestų nepažymėtą lapelį. Tame balsavime krikščionys demokratams galėjo nuversti Brandto valdžią, tačiau du tos partijos nariai įmetė tuščius balsus ir Brandtas laimėjo dviem balsais. Specialios komisijos uždavinys yra išaiškinti, kas buvo tas kitas atstovas šalia Julius Steiner ir nustatyti, ar socialdemokratams jį irgi papirko. Steiner pareiškė, kad jis pinigų gavęs iš socialdemokratų parlamentarinio vado Karl Wiennand, kuris tą istoriją paneigia.

Šiandien "viršūnių" pasitarimai bus vėl perkelti į Washingtoną, kur vakare sovietų ambasadoje įvyks balius. Penktadienį Brežnevas išvyks į prezidento namus San Clemente, Kalifornijoje.

Vakar, abiem viršūnių didiesiems būnant Cape David viloje, Washingtono buvo pasirašyta penkta nauja Amerikos-Sov. Sąjungos sutartis dėl pajamų mokėsių tvarkymo amerikiečiams Sovietų Sąjungoje ir sovietų piliečiams Amerikoje. Sutartį pasirašė išdo sekretorius Schultz ir sovietų užsienio prekybos ministras Patolicev.

Antradienį pasirašytos sutartys: okeanografijos, transporth, žemės ūkio tyrinėjimų ir kultūrinio pasikeitimo. Tos sutartys praplečia panašias iki šiol buvusias. Naujas dalykas yra tik žemės ūkio susitarimas, kuris galios 5 metus. Numatoma pakeisti reguliariai informaciją apie ūkių gamybą, apskaičiavimus ateitį, derliaus padėtį, suvartojimą įvairių gaminių, jų trūkumą ar perteklių ir prekybos žemės ūkio gaminiais. Susitarimas buvo reikalingas užkirsti kelią staigiam poveikiui, kuri Amerikos ūkiui padarė sovietų netikėtas didelių kiekių javų užpirkimas. Amerika ateityje nori iš anksto žinoti, kiek ir kokių javų sovietams reikės.

Jei Maskva ši susitarimą pildys, tuo pačiu ji užbaigs tradicinį slaptumą, kuris gubė sovietų žemės ūkio gamybą, derliaus didumą ir kita statistika. Sutartis svarbi ne tik iš ekonominio taško, bet ir kaip neįprastos sovietų politinės linijos, naujo atvirumo, išraiška.

Smulkiuoju kultūrinio pasikeitimo sutartyje, kur numatoma kiek studentų, mokytojų, profesorų, kiek meno ar teatro grupių galės atvažiuoti į kitą šalį, paskutinis straipsnis sakoma, kad abi pusės turi teisę į delegacijų sudėtį paskirti "vertėjus ar ambasados tarnautojus, kurie bus laikomi delegacijos nariais ir jeis į jos sutartą bendrą skaičių. Čia, matyt, buvo turima galvoje politrukai ir kiti valdiški palydovai, kurie visada palydi sovietinius kultūrininkus.

BOSTONAS. — Henry Kissingerio, prezidento asistento, buvusi žmona Ann Kissinger birželio 1 Walthame, Mass., ištekojo už chemijos profesoriaus Brandeis universitete Saul Cohen. Ji 1964 metais išsiskyrė su Kissingeriu po 15 metų vedynio gyvenimo. Naujasis jos vyras yra našlys su dviem vaikais 28 ir 23 metų. Ji irgi turi du vaikus.

nariai įmetė tuščius balsus ir Brandtas laimėjo dviem balsais. Specialios komisijos uždavinys yra išaiškinti, kas buvo tas kitas atstovas šalia Julius Steiner ir nustatyti, ar socialdemokratams jį irgi papirko. Steiner pareiškė, kad jis pinigų gavęs iš socialdemokratų parlamentarinio vado Karl Wiennand, kuris tą istoriją paneigia.

MENO ŽINIOS

Redaguoja MIKAS SILEIKIS

Konkursinė Kudirkos-Kalantos meno paroda

Lietuviškų dailės parodų kai kurios žinios bus pavėluotos sezonui pasibaigus, vis dėlto mūsų dailininkų pastangas tenka aptarti, įvertinti ar bent paminti.

Didesnio dėmesio atkreipusi Kudirkos-Kalantos konkursinė dailės paroda Čiurlionio galerijoje pasibaigė praėjusį sekmadienį, birželio 17 d., surengta Korporacijos Fraternitas Lithuania. Ši paroda buvo skirta Kudirkos-Kalantos kančias už Lietuvos laisvę įamžinti. Dalyvavo konkurse 19 dailininkų, toli gražu ne visi mūsų pažėgesnėji menininkai įsijungė į tą konkursą. Gerokas skaičius parodoje išstatytų darbų mažai ką turi bendro su skirtąja konkursine tema. Keturias premijas (po 375 dol.) už savo darbus laimėjo dail. A. Vaikšnoras iš Clevelando už "Vidinę viziją" (akrilika ant popieriaus). Cinka Rimvydas gavo premiją už "Raudą ugnyje" (juodas, balta grafika), Kinkienė - Tallat - Kelpšaitė, Janina (Chicago), "Trys" (mišri tech-

nika — trys pakabintos galvos), Algirdas Grigaitis (Des Plaines, Ill.) premiją laimėjo už fotografiją — trys dalys "Simo Giesmė". Šis foto — triptikas pavaizduoja lyrišką idėją — rožės pumpuras (1), rožė pilnam žydėjime (2) ir nulaužta nuo stiebelio rožė nukritusi (3).

Darbas premijas parinkti jūrų komisija: buvo Kazys Varnešis, Petras Aleksa ir Roland Ginzels.

Iš 31 kūrinių buvo galima rasti kelių premijuotųjų darbų. Pav. Vidos Krištolaitytės (New Yorkas) didelio formato drobė "Aukštas" (aliejus) buvo verta premijos, nes šis kūrinys tikrai pavaizduoja jaunuolio pasiaukojimą už tėvynę ir tragišką kančią...

Šia proga verta įsidėmėti Jokubo Dagio skulptūrą "Palaužtas lietuvis" liūdi susimąstyme. Labai gyva veido išraiška! Yra ir daugiau gerų darbų: Aldonos Labokienės-Valis, grafika, ciceriško Algimanto Arvydo aliejus, Veros Švabienės aliejus ir kt.

J. DAGYS Sūnus palaidūnas (Medis)

Dail. Vl. Vaitiekūno paskaita

Birželio 8 d. 7 val. vakaro Tautiniuose namuose dail. Vladas Vaitiekūnas skaitė paskaitą tema: Meno raida. Paskaitą pavairino skaidrėmis, pradedant primityviu menu iki mūsų laikų moderniojo meno.

Spaudoje ir per radiją paskaita buvo garsinta, bet apgalvotiškai mažai žmonių atėjo. Ten pat vyko ir Amerikos Lietuvių Dailininkų darbų paroda.

Po paskaitos buvo diskusijos, kuriose dalyvavo dailininkai: Vanda Balukienė, Zita Sodeikienė, Jonas Kelešius, J. Tričys, M. Šileikis ir kiti. Prezentacijos at-sakinėjo į paklausimus. Tačiau jis savo paskaitoje prabėgom lietuvių meno srovės bei epochas, neįsigilindamas į jų esmės plotmę. Klausytojas gal jautėsi kaip "nedavalgęs". Daugiau nepasitenkinimo buvo dėl prelegento kartojimo "avangardo" ir abstrakto iš neigiamos pusės. M. Šileikis pastebėjo, kad menininkai nekopijuoja visuomenės. Menininkas yra laisvas, tikrai "oficialaus" meno laikais menininkai buvo samdomi kaip "vergai", pvz. Michelangelo, Leonardo da Vinci, Rafaelis, El Greco, Velasquez ir kiti. Literatūra, muziką kuria nedidelis skaičius talentingų rašytojų, nepataikaudami visuomenei. Avangardas visuomet buvo ir bus, kitaip ir būti negali. Šileikis sakė: yra ir dvi kraštutinybės: 1) absurdis mene, 2) nemokšos skverbiasi į autoritetų menininkų

eiles. Jis pridėjo, kad abstraktas egzistuoja ir gamtoje ir mokslė.

Dėl komercinio meno pasisakė dail. Balukienė, dėl etikos ir kūrybinės sąžinės pasisakė dail. Z. Sodeikienė ir J. Tričys estetikos klausimais.

Tą patį vakarą pasibaigė ir ALDS-gos meno paroda. Buvo nupirka keletas paveikslų.

Kor.

A. Petrikonio darbų paroda

Po poros metų laukimo dail. Antanui Petrikoniui pavyko gauti parodai patalpą vidurmišio galerijoje — The Covenant Club Gallery, 10 North Dearborn St. Main Lobby. Paroda atidaryta menininko pagerbimui kaip The Artist-of-the Month pirmadienį, birželio 25 d. 4:30 iki 7:00 val. vakaro. Paroda tęsis iki liepos 20 d.

Dail. Ant. Petrikonis išstatys 37 įvairios technikos vėlesniuosius savo darbus. Parodos rengėjai susidomėję Petrikonio kūryba ir išspausdino pakvietimus su trumpa dailininko biografija.

Dail. Antanas Petrikonis yra savininkas meno galerijos Marquette Art Gallery, 63-tia ir Kedzie Ave. Ten pat turi ir gėlių parduotuvę.

Balzeko muziejuje gera paroda

Birželio mėn. 10 dieną Balzeco Lietuvių kultūros muziejuje, 4012 Archer Ave. buvo iškilmingai atidaryta dailininkės Florence Ezzell Stevenson tapybos darbų paroda. Išstatyta 77 darbai. Įsivaizduokite, tiek darbų sutalpinti palyginti ribotose patalpose! Parodą atidarant keturi ginkluoti policininkai "trupieriai" stovėjo sargyboje, veikiausia dėl didesnio "efekto", negu pavojaus paveikslams. Dailininkė 83 metų amžiaus buvo vežiojama ant ratukų, prie krūtinių prisigėsus didėle, tamsiai raudoną rožę, nes ji iš tikrųjų pati yra didelė gėlių mylėtoja. Kone visa paroda šviečia įvairiausiomis gėlėmis, kokių tik pasaulyje yra. Dail. Stevenson puiki tapytoja, net ir vėlesnio jos amžiaus darbai ne kiek nesiskiria nuo jos kūrybingiausio laikotarpio. Yra ir ne gėlių paveikslų: "Penktadienio vakariene", žuvis, vėžiai, — klasiškas natūrmortas, "Muzikos kambarys", tamsiame tona še-devras. "Rožės naktį", "Vasaros puokštė", Autoportretas, "Calla lelijos" ir t. t. tik gėre-kis.

Paroda tęsis iki liepos 14 d. Verta pamatyti. Lankymo laikas nuo 1 v. iki 4:30 v. popiet, septynias dienas per savaitę. Įėjimas nemokamas.

NAUJIENAS
savings and loan association
6245 South Western Avenue 476-7575

Ispūdžiai iš Lietuvių Dailininkų Sąjungos pavasarinės parodos

1973 m. gegužės mėn. 26 d. Tautiniuose Namuose atidarytoji dailės paroda daugeliui jos lankytojų buvo meninė atgaiva. Po eilės parodų Čiurlionio Galerijoje, kurios atbaidė ne vieną lankytoją, pastaroji pradžiugino meno mėgėjus išlaikyta lyg-svara ir rimtimi.

Parodoje dalyvavo 15 lietuvių dailininkų, išstatydami 52 kūrinius. Vyraavo aliejinė tapyba (32). Akvarelė atstovauta su 7 darbais, akrilika — su 6, grafika su 3, kitių — mažiau. Skulptūros darbų nebuvo.

Parodos išpūdžiais noriu pasidalinti su skaitytojais kataloge surašyta eile.

Prof. Adomas Varnas dalyvavo su trimis aliejiniais gamtovaizdžiais, kurių tarpe tolimais vaizdais ir Nemečinės pilikalni. Taip pat išstatė anglimi pieštą kaimynės atvaizdą. 93 metų dailininkas stebina lankytoją savo sugebėjimu įžvelgti žmogaus dvasią ir net anglimi pieštą žiurkui. Gamtovaizdžių spalvose profesorius, atrodė, bando nutolti nuo savo natūralaus šilto kolorito, rizikuodamas atsidurti seklumo ar manieros pavojung.

Sesuo Mercedes akrilika atliktuose darbuose išpūdingiausia yra "Nukryžiavime" ir "Koplytėlėse".

Juozas Pautienius "Dangoraižių Simfonijoje" ir "Prošvais-tėse" žerte pažėrė saulės, nors jo sveikata yra, berods, sunkių debesų supama.

Antanas Skupas-Cooper dviejuose aliejuose sugebėjo perduoti visai skirtingas nuotaikas. Jo "Derliaus Nuėmimas" dvelkia žmogaus buities natūralumu, kur žmogus, arklys, mašina ir gamta sudaro darnų vienetą, tuo tarpu "Senas Raudonas Namas", įspraustas tarp kitų pastatų, sukelia nepaprastą niūrumo vaizdą.

Mikas Šileikis yra nemeluojamas gamtos meistras. "Kopos Ru-

denį" ir "Prieplauka", tai jo žiūrovą pagaunantieji darbai. "Meškeriojai" iš karto atrodo kiek "užkamuoti", bet iš reikiamo atstumo įsižiūrėjus tas "užkavimas" virsta paveikslu oru.

Jadviga Paukštienė, po vyro mirties įpuolusi į susmulkin-tą abstraktą, pajavirina amžieną kita "realia" detaile, atrodo, nuo jo atsipalaiduoja. "Motiniš-kumas", turbūt, buvo pats išpūdingiausias iš jos keturių alie-jų.

Antanas Petrikonis vis daugiau nutolsta nuo jo įprastinių mėlynų-žalių tonų, kas ypač ryšku jo "Pavasario" ir "Žiemos" akvarelėse.

Magdalena Stankūnienė dviem aliejinėmis kompozicijom (iš gėlių ciklo) išgauna spalvų švelnumą, tačiau jos koloritą norė-tųsi matyti labiau suasmenintą.

Aldona Labokienė daro rimtą į stiprų išpūdį savo grafika. Ypač įdomi jos spalvota litografija "Miškinis". Aliejinis "Gal-laksas", atrodė, gal per daug ar-timas komercinėm spalvom.

Vladas Vaitiekūnas, neperse-senai pasirodęs parodoje istori-nėmis temomis, dabar turėjo tris aliejus. Vienas iš jų "Lie-tuvio tragedija" — triptikas R. Kalantos tema. Tai sodrių spal-vų dailininkas, kuris nebijo ir "karštų" temų. Atrodė, jis ne-gaišta mėnesiui prie vieno paveik-slo. Gal dėl tos priežasties jo paveikslų sprendimai yra la-bai paprasti, — gal net perpa-prasti. "Amžinoji Ugnis" su jos ginkluotu sargybinu, man atro-dė iš aliejų stipriausias, tačiau ir triptikas bus jo svarus įnašas tautos tragedijai pavaizduoti. Piešinys anglimi "Geri Drau-gai", jo darbų pats nuotaikin-giausias, rodo neabejotiną dai-lininko pajėgumą piešti žmones.

Vladas Valčaitis visuose sa-vo aliejuose yra drąsių brūkšnių labai ryškus tapytojas. Jo "Vil-nius" — tikrai maloniai išpūdin-gas. Tamsesnių spalvų, stambių

brūkšnių gamtovaizdis "Upė" buvo per menkai apvėstas ir nors labai tapybiškas nesimetė į akis. Mano išmanymu "Gėlės" buvo jo tapybinis perliukas.

Vladas Vijeikis turėjo išsta-tę įdomų istorinį "Satrijos Kal-ną" su plačiašakiu ažuolu bei vai-dilutėmis (akrilika), o taip pat pastelinį gamtos vaizdą "Du me-džiai".

Jonas Tričys stipriausias bu-vo precizine medžio graviūra "Barboros" portretu. Graviūros linijų švarumo ir tikslumo, atrodo, jis neturi lietuvių konkuren-tų. Jo aliejinis "Aras" buvo įti-kinančiai iškilmingas. Akrilinė "Migla" — simpatiškas, švelnus gamtovaizdis, nors jojo migla ir nebuvo tiršta.

Bronius Grikenis pasirodė su trimis akvarelėmis, kurių "Rau-donas Paukštis" buvo įdomiausia.

Barbora Morkūnienė (kataloge nepažymėta) dalyvavo su dviem aliejais. "Rytai - Vakarai" — paprasto sprendimo, išpūdingai spalvingas "abstraktas" — tai mirtino dviejų sistemų susidūrimo pavaizdavimas. Realistinė "Žiema" netruko susi-rasti pirkėją.

Aplamai, apie šią parodą rei-kia pasakyti, kad joje nebuvo darbų "kad ir nežmoniškių — bile kitoniškių". Ačiū Dievui, vi-si parodos dalyviai mokėjo pieš-ti ir jiems neteko griebtis foto-grafių piešimo sunkumams nu-galėti. Buvo taip pat apsieita be skriestuvo ir linijotės ir be geometriinių figūrų. Gana gau-sūs eksponatai buvo sutvarkyti nesudarius perkrautos parodos išpūdžio. Kai kurių paveikslų apšvietimas galėjo būti geres-nis. Atrodė, sauleje be "galior-kos" buvo išvengta iškabinimo sunkumų, kurie taip ryškiai pra-sikišo Vasario 16 parodoje.

Atsikūrusi Lietuvių Dailininkų Sąjunga parodai pasirinko Tautinių Namų salę, nes kaip teko nugarsti, Čiurlionio Galer-ją užvaldžius "iš didelio rašto iš-ėjusiems į kraštą", kitiems dai-lininkams ten nebelikę kas veikti.

Albinas Daumantas

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptar-hauja taupymą ir namų paskolų reikalus visos mū su apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitiekimą. Mes norū-tume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.

Frank Zagala, President

5%

Passbook Savings
All accounts com-pounded daily — paid quarterly

6%

2 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000)

Philomena sako...

DOLERIAI TURI KÓJAS, jie greit išeina ir nebegrižta. Jūsų doleriams reikia vado, kad jie nepaklystų.

Jūs jiems patarnaukite, nuneškite į Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovę. Tenai jūsų doleriai bus aukšioj vietoj ir augšti nušimčiai auklės naujų dolerių šeimą.

Jūs dirbate, tegul ir jūsų doleriai dirba. Jei norite įsigyti namą, turėti pakankamai lėšų vaikų mokslui ar senatvei, laikas dabar pradėti taupyti.

5%
Regular Passbook Account

5 1/4%
90 Day Passbook Accounts

5 3/4%
\$1,000 or more Savings Certificate (1 to 2 years)

6%
\$5,000 or more Savings Certificate (2 to 10 years)

CHICAGO savings and loan association
6245 South Western Avenue 476-7575

What if we told you to cough up \$18.75 or else?

You wouldn't like it, of course. You see, one of the nice things about buying U.S. Savings Bonds is that you don't have to. That's because you happen to live in a free country where nobody forces you to do anything. Rather, your country asks that you simply consider the many advantages of Savings Bonds. First of all, if you think they're a get-rich-quick scheme, forget it. Bonds aren't for you. They only pay off in the long haul. For a quick return, there are a lot better ways to make a buck. They do pay off, however. Handsomely, as a matter of fact.

A little over 4 dollars for every \$ you invest. Plus, the privilege of buying the new 5% Freedom Shares along with your Bonds.

But there are the selfish reasons for buying Bonds. Good, but selfish. There's one other very important reason why Americans already own over \$52 billion in Bonds. It's called pride.

It just so happens that most Americans still choose to think this is the best piece of real estate going.

If you happen to be one of those Americans who think there's something to this country of ours, why not buy into it. Sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Or go to your bank. And cough up that \$18.75. Please.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

VATIKANO RYTŲ POLITIKA

(Atsakymas J. Draugeliui)

LAISVOJI TRIBUNA

(Tęsinys)

VATIKANO EKUMENINĖ POLITIKA

Reikia pasisakyti dėl Vatikano II susirinkimo ekumeninės politikos, kurią J. Draugelis su tokiu sielvartu iškėlė ir dėl kurios su tokia širdgėla mane puolė. Kodėl Vatikano II ekumenizmas lydėjo tokia pat nesėkmė, kaip ir kitas didžiasis Jono XXIII idėjas?

Šia tema buvo prirašyta begalės knygų ir straipsnių. Ją plačiau nagrinėja ir A. Maceina savo veikle „Bažnyčia ir pasaulis“. Jis rašo: „Garsioje savo knygoje „Katalikybės esmė“ vokiečių teologas K. Adams pabrėžia, kad „Katalikybės negalima tapatinti su pirmine Krikščionyste ir net nei su Kristaus Evangelija, kaip išaugusio žuvalo negalima tapatinti su maža gile.

Katalikybė auga ir išsivysto, siurbdama į save ir keisdama pagal save įvairius savos aplinkos pradus... Kitaip tariant Bažnyčia auga bei išsivysto ir visados lieka ta pati: ji yra kintanti ir amžinai pastovi“ (psl. 151).

Gerai ir tiksliai pasakyta. Pagal šiuos du dar geresniam supratimui kas pasakyta, paimkime kitą pavyzdį. Dauguma mūsų atsimena, ar bent žino iš nuotraukų, senąjį Vilniaus miestą. Jei senasis Vilniaus miestas būtų buvęs paliktas, kaip atrodo XV ar XVI amž., tai vien dėl dvokimo vargu bent vienas turistai ten keltų koją. Įvedus kanalizaciją, vandentiekį, dujas, elektrą, telefoną ir padarius modernią grindinį, šaligatvius — senamiestis pražydo romantika ir tapo turistų atrakcija. Visi šie pagerinimai, paimti iš moder-

naus pasaulio technikos ir mokslo laimėjimų, vienokipadarė senamiesčio modernių miestų. Kaip buvo taip liko atgyventos epochos gyvu liudininku.

Lygiai tas pat pasakytina apie R. K. Bažnyčią, nežiūrint kad „įsiurbė“ iš antikinio pasaulio Aristotelio filosofiją, Renesanso meną, humanizmo idėjas ir mūsų laikais pasivyno socialinių ir psichologinių mokslų laimėjimus. Ji kaip buvo taip ir lieka viduramžių Bažnyčia, svetima moderniam pasauliui.

Po Vatikano II susirinkimo Bažnyčia „įsiurbė“ iš evangelijų giesmių keliolika giesmių su Liuterio himnu intinai, mišijų apeigas priartinio prie protestantų paskutines vakarienes ir perėmė eilę kitų papročių, bet tai jos nepadarė nė per plauką artimesne protestantizmui.

Katalikų Bažnyčios tragedija glūdi tame, kad ji išaugo, kaip sako teologas K. Adams, ne ant Evangelijų, bet ant pagoniškos romėnų kultūros pagrindų. Ją valdo ciesaorius ir jo dvasia. Ten kur valdo ciesaoriai, ten nėra asmens laisvės, ten negimsta idėjos. Tai paaiškina, kodėl katalikiškas pasaulis atsidūrė „dideliame gete“ ir kodėl Jono XXIII paskelbtas ekumenizmas, po pirmų žingsnių, suklypo.

Pokalbį tema „Kad visi būtų viena“ atsitenkė į tuštumą, nes protestantai neturi mažiausio noro grįžti į viduramžius. J. Draugeliui atrodys labai neįtikėtina, kas buvo mano pasakytas. Jis nepripažįsta man teisės samprotuoti. Dar sykį kviečiu filosofą A. Maceiną į talką, kuris taip tvirtina: „Juk Krikščionybė nėra stambeldybės panaikinimas, bet jos įvykdymas, bei atbaigimas. Tas kas stambeldybei buvo tik nuojanta, tik ilgesys, tik neaiški svajonė, visa tai Krikščionybė įvykdė virto tikrove“ (Draugas, 1969. V. 17).

Liuterio žodžiais, Reformacija išlaisvino vokiečių tautą iš tikrąjį metų trukusios Babilonijos nelaisvės, atpalaidavo nuo pagoniško kulto, padėjo tikėjimo pagrindą Evangelijai ir suteikė teisę kiekvienam krikščioniui tapti laisvu žmo-

Missouri universitete, Kansas City, studentai šia iškaba raginami nemidžioti žolės.

KALTINA STASZUKĄ ĖMUS KYŠIUS

Antradienį, birž. 19 d., federaliniame teisme lietuviams gerai pažįstamas aldermonas Casimir Staszuk buvo apkaltintas kyšių ėmimu. Svarbiausias liudininkas prieš Staszuką buvo taip pat pažįstamas real-estateininkas Al. C. Allen.

Staszukas yra respublikonų

partijos aldermanas Chicago miesto taryboje, o Allen yra respublikonų partijos precinkto kapitonas. Abu vienos partijos nariai, bet teisme vienas liudija prieš antrąjį.

Teisme paaiškėjo, kad real-estateininkas Allen galėdavo pakeisti zonos klasifikaciją. Visa eilė kontraktorių bandydavo pakeisti zonos klasifikaciją, bet jiems nepavykdavo. Kontraktoriaus William Harris pareiškė, kad jam būtinai reikėjo pakeisti prie Pulaski ir 56-tos gatvės zonos klasifikaciją. Jis kreipėsi į savo advokatą, kuris patyrinėjo reikalą ir pasakė, jog tai neįmanomas dalykas. Tada tas pats Harris nuėjo pas Allen'ą ir išdėstė savo pageidavimus. Pastarasis pasižadėjo reikalą sutvarkyti ir pareikalavo \$5.500,00. Pasi-

tarai, puikybė, neapykanta ir net vergija charakterizavo religingus žmones. Aš negaliu užtarti visko, kas buvo daroma krikščionybės vardu, bet aš kviečiu žmones prie Kristaus, kuris mokė: Mylek savo artimą, kaip pats save“ (Sun - Times, 67. XII. 1).

Tuo tarpu, J. Draugelis guldo galvą už Bažnyčią ir „tikrąją religiją“.

(Bus daugiau)

Šioji krizė negali būti išspresta ekumeniniais dialogais, grįžimu į „tikrąjį tikėjimą“, „būti visi kaip viena“ ir panašiomis teologinėmis manipuliacijomis, bet dieviškų tiesų pažinime modernaus žmogaus sampratoje. Už tokį sprendimą pasisakė didžiausias mūsų amžiaus teologas Karl Barth, iškeldamas naujos reformacijos būtinumą.

Teologas Dietrich Bonhoeffer, nacių pakartas koncentracijos stovykloje, pareikalavo krikščionybę atpalaiduoti nuo religijos ir ją traktuoti kaip „naujo gyvenimo kelią“. Pagaliau, M. Krupavičiaus minimas teologas Bultmanas reikalauja išvilkti Naująjį ir Senąjį Šventąjį iš mitų. Šiandienų parapijinių ir šeštadienių mokyklų vaikai šaiposi, kai jiems aiškinamos pasaulio sukūrimo, pasaulio tvano, žmogaus atsiradimo istorijos. Ne nuostabu, kad jaunoji karta atsisuko nuo bažnytinę institucijų ir ieško sau dvasinio pe-no kur kitur. Šitos problemos neišspręs ekumeniniai dialogai. Religinė polemika, kurią man prikiša J. Draugelis, dėl jau mirusių ar mirštančių religinių tiesų, niekam nėra reikalinga.

Patiektus pasisakymus patvirtina ir Amerikos evangelisto Billy Graham žodžiai: „Aš neprieštariauju Karolio Markso pasakymui: Religija yra opiumas liaudžiai... Kuomet man tenka eiti į universitetus ir kalbėti studentams, aš niekuomet nebėdau užstoti religiją. Istorijoje religijos vardu buvo vedami kruviniausi karai. Prie-

rodo, kad zonos klasifikaciją jis pakeitė. Kokių būdu jis tą zoną pakeitė? Jis susižinojo su Casimir Staszuku, kuris buvo minėtos miesto srities aldermanas. Miesto taryba gali pakeisti zonos, bet reikia susitarti su aldermanu, kad jis neprotestuotų. Jeigu aldermanas protestuotų, tai niekas negali zonos pakeisti.

Real-estateininkas Allen galėdavo pakeisti tikrai susitaręs su aldermanu Staszuku. Pirmą kartą jis susitiko su Staszuku savivaldybės rūmuose. Kai buvo vienu du, tai Allen paklausė Staszuko, ar jis priešintųsi zonos pakeitimui prie 79-tos ir Knox gatvių. Staszukas prižadėjo patyrinėti reikalą, o vėliau pranešęs Allen'ui, kad tos zonos klasifikaciją galima pakeisti, bet visas reikalas kainuos \$3.000,00.

Kada minėtos zonos klasifikacija buvo pakeista, tai real-estateininkas Allen įdėjęs tris tūkstančius dolerių į voką ir nunešęs į miesto tarybą Staszukui. Pats Allen gavęs \$5.000,00 už zonos pakeitimą, o \$3.000,00 jis sumokėjęs Staszukui.

1970 metų kovo mėnesį Allen sumokėjo aldermonui Staszukui \$1.000,00 grynais ir davęs \$2.000,00 čekį, kad jis neprotestuotų, kai posėdyje bus svarstomas zonos klasifikacijos pakeitimas. Taip ir atsitiko. Staszukas tylėjo, o už tylą gavo \$3.000,00. Tų pačių metų gruodžio mėnesį, Allen gavęs iš kliento \$5.500, o Staszukui davęs \$1.500 pinigais o kitą sumą sumokėjęs čekiu.

Prokuroras tvirtina, kad aldermanas Staszukas neįrašęs šių sumų į savo pajamų mokesčius. Aldermano pareiga buvo ginti vietos gyventojų teises.

Staszuko advokatas Herman Magidson pareiškė teismui, kad be pagrindo Casimir Staszuk vadinamas politikierium. Tokiu jis niekad nebuvo ir nėra. Staszukas vertėsi dailės amatu, kurį dirba 19 metų. Kai respublikonai neturėjo kito kandidato, tai jį pastatė ir žmonės išrinko. Jis esąs geras žmogus ir nesąs politikas profesionalas.

Visi labai atidžiai seka, kuo pasibaigs Staszuko byla.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR „NAUJIESE“ su DIDELEMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietas viršelis, vietoje \$4.00 dabar tik \$2.00
Minkštas viršelis tik \$1.50
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONĖS. Kelionės po Europą išspūdziai. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50

Galima taip pat užsisakyti paštą, atsiuntus čekį arba money order.

NAUJIESE,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Cikagietės išspūdziai okupuotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gva kalba, gražiai iliustruota. 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos „Metai“ poeto Nado Rasteno vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS, THE GREAT. Istoriniai DLK ytauto bruožai, pailiečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietas viršelis \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIESE

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — taip pavasaris, kuris pradžiūlo pro tirpstantį sniegą liečia lazdynui iškielti mažuti, deimantų spindintį žiedą, upkaiko medžių šakas žirniais, kaip konfetėmis ir panašu įveda į gamtos vaizdą ir garsu tebukius. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose savaioja juokaujama ir vertika poetai, pažėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir mintų gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis — VAIČIUNIENĖS, ŽVAIGŽDŲ NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.00.
2. J. Augustaitis — ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kūleninio formato, 157 psl. \$2.00.
3. Burku Jonė — EILERAIŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDŽIAU VIEŠNIA VĖTROJE. Vilni rinktinė, 160 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLODI — LIODI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anotolius Kėrys, AUKŠTINĖ ŠEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJU ROŽIŲ ŠVENTĖ. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranavskio „Anykščių šilė“, vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Belys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stevas Santvaras, ATDARI LAIGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$2.00.
11. Stevas Santvaras, AUKOS TAURĖ. 5-ti lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Segatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
13. Petras Segatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Grodika, AGUONOS IR SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumišienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos poemai, 66 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BOK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienas raštinę arba užsakyti paštą, pridėdami čekį ar piniginių orderių.

NAUJIESE

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persituntimui paštą reikia pridėti 25 c. egzemplioriui

Ansambliai, chorai, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persituntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIESE

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Mes švenčiame 50 m. sukaktį
Mokame iki 6% Dividendus ir
dar duodame dovanų.

JEI PADESITE TAUPYMO SĄSKAITON \$100 ar daugiau, tai galėsite gauti 40% ar 4 stiklus.

JEI PADESITE \$500 ar daugiau, tai iš 40 dovanų galėsite pasirinkti padažo šildytuvą, žvakį, patarnavimų lėkštes, dėžutę duonai, nerūdijamo plieno dubenį daržovėms maišyti, elektros laikrodį virtuvei ir daugelį kitų vertybių.

JEIGU PADESITE \$5,000 ar daugiau, tai iš 40 dovanų, galėsite pasirinkti rankinius ir stalo laikrodžius, dakrono antklodę, radiją, foto aparatą, šildomą lėkštę, spirgintuvą, elektros keptuvą, Corning kavinuką ir daugelį kitų vertybių.

VIENAI SĄSKAITAI VIENA DOVANA.

DARBO VALANDOS: Pirmadienį, antradienį nuo 9 ryto iki 4 po pietų. Ketvirtadienį nuo 9 iki 6 val. vak. Penktadienį nuo 9 iki 7 val. vak., o šeštadienį nuo 9 ryto iki 1 po pietų. Trečiadieniais uždaryta.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1729 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608, Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$22.00 per year, other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.50
Vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$7.00
Vienam mėnesiui	\$3.00
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Sekmadienis — iki 12 val.	

Vėl spieskimės apie BALFą

Sovietų karo jėgoms įsiveržus į Lietuvą, tūkstančiai mūsų tautiečių buvo priversti palikti gimtinę savo kraštą, namus ir artimiausius šeimos narius. Jie išėjo nežinon ir dideliai vargan. Lietuvoje likusius okupacinė sovietų valdžia gaudė ir trėmė į Rusijos šiaurę, o į Vakarus išėjusieji buvo be darbo, ir be duonos, be pastogės ir be aprangos. Amerikos lietuviams buvo aišku, kad tremtin patekusiems mūsų tautiečiams bus reikalinga didelė parama. Kiekvienas Amerikos lietuvis buvo pasiryžęs padėti savo gimnaisiams, bet visiems buvo aišku, kad bus reikalinga žymiai didesnė parama.

Amerikos Lietuvių Taryba, besirūpinusi politinė lietuvių veikla, nutarė suorganizuoti Bendrą Amerikos Lietuvių Fondą, kuris rūpintųsi visais karo metu tremtin ir vargan patekusiems lietuviams. Balso vadovybė buvo sudaryta tuo pačiu politiniu pagrindu, koku buvo sudaryta pati Amerikos Lietuvių Taryba. Kiekviena įtakingesnė Amerikos Lietuvių politinė grupė siuntė nustatytą atstovų skaičių į Balso tarybą, ten buvo sudaryta valdyba, kuri tvarkydavo visus lietuvių šalpos reikalus išstisus metus. Balfas skaudavo metines konferencijas, išsiskindavo savo vadovybę, kuri tvarkė pagalbos tiekimą, o metų gale duodavo atskaitomybę iš atliktų darbų. Kiekvieną metų Balfą įvykdavo pakaitu, bet visų lietuvių bendras šalpos darbas gražiai buvo vedamas.

Niekam ne paslaptis, kad Balfas yra atlikęs didelį pagalbos ir šalpos darbą. Jis yra suteikęs pagalbą Vokietijon patekusiems mūsų tautiečiams, jis padėjo ir padeda tiems, kurie iš Vokietijos negalėjo išvažiuoti. Balfas teikė pagalbą Sibiran išvežtiems lietuviams, jis bandė padėti ir pačioje Lietuvoje vargan patekusiems. Balso brolišką ranką pajuto okupantas ir keliais atvejais pradėjo prieš Balfą įvairiausių šantažų kampaniją. Pačioje Lietuvoje buvo tordami siuntinius gavusieji mūsų tautiečiai, o Balso priešakyje stovėjusieji lietuviai buvo šmeiziami, koliojami ir niekinomi.

Balso darbas buvo pavyzdinai tvarkomas, kol vadovybėje buvo įvairių pažiūrų žmonės, besirūpinę vien tik tai bešališku pagalbos teikimu. Reikalai kiek susilpnėjo, kai Balso vedamas darbas perėjo į kitokius tikslus turinčios mažos grupelės rankas. Tada paaiškėjo, kai praeitų metų pabaigoje Detroito vykęs metinis Balso seimas nutarė perkelti Balso centrą į Chicago ir išrinkti kitas žmones į šios didelės organizacijos vadovybę. Seimas buvo legalus, perkėlimo klausimas keliais atvejais buvo

"Akiračių" akiračiai (9)

MELAS, SMEIZTAI IR ŠANTAŽAI

P. STRAVINSKAS

Melu vadiname sąmoningą, tai tuo atveju melas būna skelbiama netiesa kitiems suklaidinti. Kaip taisyklė, melu siekiama kuri nors egoistinių tikslų. Kai tokia sąmoninga netiesa arba melas garsinamas, tikslu pažeidinti kito asmens garbę, nors prieš savo valią daryti, ar garsinant apie jį kokį jo garbę, ba nuo ko susilaikyti, tai tuo paliečiant, jį žeminantį dalyką atveju būna jau šantažas.

svarstytas, bet kai atėjo laikas vykdyti seimo nutarimą, tai Balso veikloje prasidėjo nesklaidumai.

Buvusioji Balso vadovybė pradžioje pasižadėjo viąką perduoti naujai išrinktai Balso vadovybei, bet kai reikėjo perdavimo darbą atlikti, tai pradėjo ieškoti priekabių. New Yorko valstijoje buvo užvesta byla, bandžiusi sutrukdyti Balso perkėlimą į Chicago ir visų reikalų perdavimą. New Yorko teisėjams atmetus vieną priekabę, tuojau buvo išgalvojama kita ir reikalaujama, kad būtų sutrukdytas ilgas metus naudingą darbą dirbusios organizacijos šalpos darbas. Buvo pasamdyti advokatai ir leidžiami pinigai, kad tikslai centras nebūtų perduodamas naujai išrinktai valdybai.

Šių metų birželio 5 ir 6 dienomis federalinis teisėjas galutinai išsprendė tarpusavio nesusipratimus. Teismas pripažino Detroito išrinktą Balso valdybą ir įsakė senajai valdybai tvarkingai perduoti visus organizacijos reikalus naujai išrinktiems asmenims.

Kad nereikėtų daugiau bereikalingai po teismus taisyti ir parodyti visam pasauliui, kad Amerikos lietuvių nepajėgia susitarti net nelaimėn patekusių mūsų tautiečių šalpos reikalų, teisėjas uždraudė skundikams teisme kelti kitą bylą. Teismas atmetė visus prieš naująją valdybą iškeltus skundus ir liepė netrukdyti jos vedamo darbo. Bet teismas, pastebėjęs, kad senoji valdyba nebuvo tinkamai tvarkiusi Balso statuto ir nustačiusi aiškių savivaldos taisyklių, liepė naujai valdybai šiuos reikalus aptarti, statuto pilysius papildyti ir šių metų spalio ar lapkričio mėnesį Clevelande susaukti Balso seimą ir visą organizaciją pertvarkyti aiškiais teisiniais pagrindais.

Reikia manyti, kad dabartinė Balso vadovybė, ponios Rudienės vadovaujama, per tą laiką pajėgs pertvarkyti organizacinis Balso reikalus. Reikia turėti vilties, kad ji sugebės įtraukti į vadovybę kiekvienos srovės žmones, kaip tai buvo padaryta pirmomis Balso organizavimo savaitėmis. Jeigu norime, kad Balfas būtų visų Amerikos Lietuvių bendrinė organizacija, tai privalome laikytis tų pačių pagrindų, kurie Balso išaugino ir padarė galingą. Jeigu bandysime kurti grupę atstumti arba išstumti, tai neturėsime teisės prašyti tos grupės žmonių paramos.

Bet naujoji Balso vadovybė turės padaryti visuomeninei dar vieną patarnavimą. Ji turės išaiškinti, kodėl senoji valdyba nenorėjo vykdyti Detroito seimo nutarimo ir suklidė didelės organizacijos darbą. Visi žinome, kad be priežasties niekas nieko nedaro. Jeigu atsakomingei senosios valdybos pareigūnai rado reikalo sutrukdyti didelės organizacijos darbą ir eiti net į JAV teismą, tai turi būti koki išskaičiavimai. Amerikos lietuvių nori žinoti, kur šio pakastas. Jeigu savo tarpe turime žmonių, užtraukusių tokią gėdą Amerikos lietuviams, tai norime žinoti, kas jie toki yra ir kuriais sumetimais jie pliknaudė Balso organizaciją.

Tokių melų, šmeiztų ir šantažų randame apšėrai ir "Akiračiuose".

KO SIEKIA AKIRATININKAI SAVO MELAIS?

Dažniausiai jie siekia įrodyti kuri nors savo "tiesą" tame ar kitame spaudos ginče. Būdingas tokio melo atvejis — tai mano pirmesniuose dvijuose šios serijos straipsniuose parodytas jų melas apie "Naujienuos, ypač apie jų redaktoriaus neva neteisėtus rašymus, neva palietusius Alg. Gurecko garbę. Skelbiamas išmislas, kaip neva tiesa, ir sukuriamas kito asmens (N. redaktoriaus) tariamas nusikaltimas, kurio visai nebuvo.

KO SIEKIA AKIRATININKAI SAVO SMEIZTAIS?

Jie siekia tuo kitus asmenis (dažniausiai — spaudoje rašančius) visuomenės akyse pažeminti, pakenkti jų vardui, pakirsti jais pasitikėjimą.

Tai labai negarbinga akiratininkų spaudos akcija ir politinė kova su savo priešininkais. Ji yra ir įstatymais baudžiamas nusikaltamas darbas. Tų šmeiztų "Akiračiuose" yra daug. Jie liečia daug asmenų, bet aš čia paėmsiu tik vieną pavyzdį liečiantį mane patį. Praeitų metų spalio mėnesio "Akiračiuose" jų spaudos apžvalgininkas Vytautas Gedrimas savo straipsnyje "Gero ir blogo žurnalizmo pavyzdžiai", pasisakęs prieš "Naujienuos" rašo:

"Taciau paskutiniuos metais (mano pabr. — P. S.) Naujienuos išsiskyrė ir savo bendradarbių pasirinkimu, kurie retai apsieina be asmenišku ir šmeiztų (! — P. S.). Dabar ten rašo tokie asmenys, kaip J. Smetona, P. Stravinskas ir kt., kurie prieš keletą metų (! — P. S.) tų pačių Naujienuos buvo laikomi tipiškais smetoninio režimo palikuonimis ir jų bendradarbiavimas Naujienuose būtų buvęs neįmanomas".

Kas čia pasakyta šmeiziančio?

1) Pirmiausia, pats garsinamas "Akiračiuose", kad aš neapsieinas Naujienuose be "šmeiztų" yra jau šmeiztas, nes aš nieko šmeiziančio šiam laikraštyje nesu rašęs. Na, bet prieklaikome, kad šis lakoniškas, nekonkrečiuotas išsireiškimas dar nedaro man didesnės moralinės skriaudos, dėl ko jis gal dar nėra šmeiztas, o tik aršus šmeizto ribos. Imkime toliau. 2) Garsinamas "Akiračiuose", kad aš (drauge su kol. J. Smetona) Naujienuose pradėjus bendradarbiauti tik "paskutiniuos"

lais metais", kad "prieš keletą metų" Naujienuos mane yra laikiusios "tipišku smetoninio režimo palikuoniu", kad dėl to mano bendradarbiavimas Naujienuose "būtų buvęs neįmanomas", jau yra šmeiztas ir, būtent, štai dėl ko:

Naujienuose aš bendradarbiauju jau nuo 1962 metų pradžios, taigi daugiau, negu 11-ka metų.

Todėl akiratininko Vyta. Gedrimo skelbimas yra aiški netiesa, melas. Tai jo skelbiama žinoma, sąmoninga netiesa. Jis kaip spaudą seką žmogus, to negalėjo nežinoti, kad aš ne tik pask. mutais, rašau N-se, o jau 11-ka metų.

Naujienuos, paskelbusius per tą jau ilgą laiką gal kelis šimtus mano straipsnių (paskirų ir serijinių), negalėjo mane laikyti tuo "tipišku" smetoninio režimo palikuoniu", ypač kad gi aš, kaip jau net porą kartų esu pareiškęs spaudoje (atsakydamas į man daromus priekaištus), niekad tautininku nebuvo. Todėl Vyta. Gedrimas skleidžia apie mane šmeiztus.

Pats priklausymas tautininkams (dabar ar anksčiau), kaip toks, žinoma, nėra koks negarbingas (asmenį pažeminantis) dalykas. Turime daug tautininkų, net ir labai dorų, garbingų. Todėl ir aš nebūčiau tuo melo garsinimu žeminamas asmens garbę, šmeiziamas, jei aš nebūčiau katalikų žmogus, koks aš esu. Nuo pat savo vaikystės dienų (be pertraukos!) aš gi esu ateitininkas, nors dažnai tuos savo "idėjos brolius" (ateitininkus, ypač frontininkus) už daug ką, manding, negero ir pakrikliuoju.

Taigi va, kai mane, katalikų žmogų, dargi ir ateitininką, "Akiračiai" skelbia buvusiu tautininku (ir dar net "prieš keletą metų buvusį tautininkų režimo "palikuoniu" (kas yra aiškus melas), tai čia yra jau šmeiztas. Kam tas daroma? Aišku, tikslu pažeminti mano asmenį, padaryti iš manęs kažkokį prisitaikėlį, keičiantį "pagal reikalą" savo pažiūras, dorinius pasaulėvaizdinius ir politinius įsitikinimus, žodžiu sakant, žmogų be principų, be charakterio, absoliučiai menkos vertės, kad žmonės ir mano skelbiamoms spaudoje mintims netikėtų.

Nemanau, kad akiratininkai, kurių rašymus mūsų žmonės jau gerai pažįsta, galėtų man tuo savo rašymu pakenkti. Todėl man dėl tų jų rašymų (dėl garsinimo melo apie mane) kaip sako, "nei šilta nei

šalta". Aš dėl to visai nesijaudinu. Tik konstatuju čia jų šmeiztus, kuriuos jie kaltina Naujienuos ir jų bendradarbius. Jei akiratininkai bandys teisingai, aš pateiksiu visą eilę ir kitų jų kaltės įrodymų.

AKIRATININKŲ ŠANTAŽAI

"Akiračių" lapuose teko dar anksčiau skaityti "priminimą" mūsų rašytojui Liudui Dovydenai jo viešosios veiklos pirmos bolševikų okupacijos metu, duodant suprasti, kad tu, vyruti, tylek, dabar tremtyje perdaug nesigincyk, nes mes išsklisme ir daugiau Tavo praieities "darbelių" ir tuo tave nutildysime...

Visi žino, kad L. Dovydenas buvo bolševikinio "Liaudies Seimo" narys, bet ne visi žino, kiek gero jis yra padaręs mūsų žmonėms, būdamas tuo "Seimo" nariu ir komunistams patikimu asmeniu. Aš asmeniškai L. Dovydeno, galima sakyti, nepažįstu, bet esu daug gero apie jį girdėjęs iš ano bolševikmečio. Pvz. žinau, kaip jis globojo bolševikų suminto, kalėjime kankinto, torturuojamo ir ten nusizudžiusio Valstybės Tarybos referento majoro J. Tomkaus šeimą, padėdamas jai ne tik moraliskai, bet ir materialiskai, nors pats gyveno neturėdamas daug lėšų. Dėl to gi jis dėjęs su bolševikais, norėdamas lietuviams padėti. Todėl akiratininkų garsinimas apie jį jo "nešvarios praieities", tikslu jį nutildyti spaudoje, yra aiškus šantažas.

Tą patį galėčiau pasakyti ir apie akiratininkų rašymus, liečiančius Naujienuos redaktorių. Jį akiratininkai savo "atviro žodžio menraštyje" nuolat ir nuolat šantažuoja, kad jis taip griežtai nesireiškų prieš juos, kaip vad. "bendradarbiautojus" ir pan.

Ak, kiek daug matome šios rūšies nusižengimų ir nusikaltimų "Akiračiuose". Bet manau, kad šių kelių pavyzdžių užteks akiratininkų "moralai pavaizduoti".

PEKIN, III. — Prezidentas Nixonas, atvykęs į Pekin, III, buvusio senatoriaus Dirkseno miestą, buvo labai šiltai sutiktas. Jis pasakė kalboje, kad šiais laikais daug žmonių į politikus žiū-

TOKIO. — Kelios japonų grupės keliauja į šešias vietas Ramiajame vandenyne ieškoti II-trajame Pasauliniame kare žuvusių japonų kareivių kapų. Iš 2,400,000 žuvusių japonų jau pargabeno namo virš milijono narių palaikus. Dabar bandoma surasti daugiau kapų.

VL. BAKONAS

PASTABOS IŠ TOLO

Dr. M. Anyso "Kova dėl Klaipėdos"

3

Tai būtų puiku, bet žiūrėkite, kaip jis pristato savo viršininką, sakytiau pagal Anyso "taip sakant" Klaipėdos krašto prezidentą, su kurio paskyrimu jis visiškai sutinka, nežiūrint, kad interpretuojant Anyso pareiškimą apie "valstybės komisarą ir gubernatūros perkėlimą į direktoriją" — J. Brūvelaičio, kaip karinės organizacijos vado ir vieno iš Klaipėdos suklidimo organizatorių paskyrimas direktorijos pirmininku — turėtų būti interpretuojamas kaip visiškos Kauno diktatūros perkėlimu į direktoriją.

Betgi taip nebuvo, tą žinojo dr. M. Anysas ir jo pasiteisinimas atsisakymu direktorijos pirmininko postu yra daugiau negu abejotinas, jei toks pasiūlymas jam buvo padarytas iš viso. Ir štai, dr. M. Anysas apie naująjį direktorijos pirmininką, Jurgį Brūvelaitį rašo ("Naujienuos" Nr. 189, 1972 m. rugpjūčio mėn. 11 d.): Brūvelaitis krašto politikijoje buvo jau anksčiau pasižymėjęs, nes 1923 m. sausio mėn. 9 d. jis, kaip Vyriausiojo Mažosios Lietuvos Gelbėjimo komiteto narys ir reikalų vedėjas, kartu su Martynu Jankumi, Jurgiu Lebartu, Jurgiu Štrekiu ir Vilium Šaulinskiu

buvo pasirašęs aną žinomą atsisaukimą, kuris privedė prie suklidimo.

Po to Brūvelaitis buvo daug metų Klaipėdos krašto šaulių vadas. Šaulių tarpe, Lietuvoje ir Klaipėdos krašte, pradžioje buvo daug bolševikuojančio elemento ir šiaip blogos reputacijos žmonių. Tais laikais šauliai dažnai pasigerdavo, triukšmaudavo ir kartais net pavartodavo ginklą. Be kitų (kokių? V. B.) ankstyvesnių įvykių labai plačiai dar buvo žinoma ir propagandos (Vokietijos V. B.) plačiai išgarsinta klaipėdiško šaulio Bišofo byla. Bišofo pasigėres nušovė vieną Klaipėdos krašto policininką. Bišofo jėga buvo paliosuotas iš kalėjimo, pasiremiant tuo, kad šauliai, kaip pusmilitarinė organizacija, negali būti teisiami paprasto teismo".

Toliau, tarpe kita ko, Anysas rašo: "... šaulių vardas įgijo blogą reputaciją kuri ir vėlesniais laikais mažai tepasitaistė". Dar toliau: "šaulių vadas pulkininkas Šarauskas Kaune daug metų intensyviai dirbo, kol šaulių organizacija buvo išvalyta nuo nepageidaujamo elemento". Nieko tikresnio, kaip atsakyti į nieku nepagrįstą šį užmetimą jaučiuosi kompetentingu, nes manau esąs visa galva aukštesnis už dr. M. Anyšą šaulių Sąjungos reikaluose, dėl to, kad, matyt, apsigyvenęs 1925 m. Klaipėdoje, jau 1926 m. gegužės mėn. 1 d. buvau apmokamu Lietuvos šaulių Sąjungos XX-tosios rinktinės štabo tarnautoju, kur

išdirbau arti dešimties metų, užėmęs ten štabo raštvedžio pareigas, kol 1935 m. perėjau dirbti Klaipėdos krašto Gubernatoriui. Skaitytojai turbūt sutiks, kad aš žinau apie Klaipėdos krašto ir išvis apie Lietuvos šaulius kiek daugiau, negu dr. M. Anysas, kuris su Lietuvos šaulių S-ga neturėjo nieko bendro ir dabar jį implikuoją vadovaudamasis tuoliausio vokiečių propaganda. Štai faktai apie tai, kaip Anyso pasakojimu "Bišofo pasigėres nušovė vieną Klaipėdos krašto policininką".

Buvo tai, rodos, kiek man prisimenama iš pasakojimų ir protokolinių medžiagos rinktinės štabe Klaipėdoje, 1924 ar 1925 m., kai 13-tojo Natkiškų šaulių būrio vadas Jonas Bišofo, vėlav vakare grįžo iš šaulių būrio susirinkimo į namus. Netoli namų Bišofo iš pasalo užpuolė Natkiškų kaimo gyventojas Peiser, civilis pilietis, ne policininkas, ką teigia Anysas, užšokęs ant nugaros Bišofoi jį laikė suėmis savo rankose. Bišofo, negalėdamas nusikratyti užpuoliko, išsitraukęs iš kišenės revolverį, per savo pašonę paleido šūvį į užpuoliką, kuris krito vietoje negyvas. Bišofo byla buvo nagrinėjama Klaipėdos Prisieksimųjų Teisme, kuris jį nubaudė, rodos, tryliką mėnesių kalėjimo bausmę už tai, kad Bišofo peržengė savęs apsigynimo jėgos ribas. Bišofo teisme gynė Klaipėdos advokatas Lohrentz ir Kauno advokatas Stasinskas. Valstybės Prezidento aktu Jonui Bišofoi bausmė buvo dovanota. Kuop re-

mią Anysas, terliodamas šaulių Sąjungai Bišofo, kad buvo girtas ir kad nušovė Klaipėdos krašto policininką?

Kiek vėliau, rodos irgi 1925 m., buvo panašus įvykis, šį kartą tikrai su Klaipėdos krašto policininku, kuris buvo nušautas, kai užsimojo nuginkluoti 2-jo Vanagu šaulių būrio vadą Martyną Pėteraitį (neturėdamas savo vyresnybės įgaliojimų tokiame žygiu) ir konfiskuoti Pėteraitio žinioje turimus būrio ginklus. Priekulės policijos stoties vyresnysis policininkas Heydemann atvyko į Aglonėnų kaimą pas būrio vadą M. Pėteraitį ir pareikalavo išduoti jo žinioje esančius šaulių būrio ginklus. Būrio vadas M. Pėteraitis išpėjęs Heydemanną nesiartinai prie jo namo, bet ginkluotam Heydemannui vis slenkant arčiau Pėteraitio — pastarasis Heydemanną nudėjo vienu šūviu, kai pamatė, kad Heydemannas su revolveriu rankoje artėja į Pėteraitį. Norėčiau paklausti jurisprudencijos žinovą dr. M. Anyšą — ką Pėteraitis daugiau, saugodamas savo gyvybę ir šaulio garbę, galėjo padaryti.

Tą patį įvykio dieną, XX-tosios rinktinės atstovas, rodos pats jos vadas J. Brūvelaitis ir vienas 7-to pėst. pulko karininkas nuvyko į Aglonėnų ir M. Pėteraitį parsivežė į Klaipėdą, suteikiant jam apsaugą 7-to pėst. pulko kareivinėse, kur jis išbuvo kol Kariuomenės Teismo tardytojas pravedė tardymą, o Kariuomenės Teismas Kaune M. Pėteraitį, kaip šaulių būrio va-

dą, išteisino.

Heydemanno žmona (Heydemann buvo Vokietijos pilietis) išklė civilinį ieskinį M. Pėteraitiui Klaipėdos teisme, bet ta byla niekada nebuvo svarstoma, nes įsijungus Vyr. Tribunolo nariui, Klaipėdos teisei Pluemecke — Krašto Apsaugos Ministerija, tarpininkaujant šaulių Sąjungai, sumokėjo Heydemanno žmonai apie 12,000 litų ir ji gavusi pinigų apleidė Klaipėdos kraštą — išvyko į Vokietiją. Tokie yra faktai. Apie ką kalba dr. M. Anysas? Bišofo ir Pėteraitio įvykiai kaip tik pakėlė šaulių reputaciją Klaipėdos krašte, bet jokiu būdu šaulio vardo nepažemino, ką įtaigoja Anysas. Po tą tragiškų įvykių niekas daugiau nemėgino nuginkluoti kokį šaulių būrio vadą ar konfiskuoti šaulių ginklus.

Toliau, dr. Anysas porija, kad: "... šaulių vadas pulkininkas Šarauskas daug metų intensyviai dirbo, kol šaulių organizacija buvo išvalyta nuo nepageidaujamo elemento". Stebiuosi, kaip žmogus, pakylėjęs save į tokias aukštybes, leidžia sau rašyti apie tai, ko visiškai nenusimano ir nežino. Būtent, pulkininkas Šarauskas niekada nėra buvęs šaulių Sąjungos vadu ir jis niekada "nevalė" tos organizacijos nuo nepageidaujamo elemento, nes joje tokio nebuvo. Gal būt tik dr. M. Anyso akyse...

(Bus daugiau)

TELEF. PR 5-3223

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGOS
2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

IR

DR. FANG C. LU

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medial Building), Tel. LU 5-4444
Antrasis ofisas

8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, IL. Tel. 599-0500
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepiama skambinti 874-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA

Tel. 695-0533

Fox Valley Medical Center
840 SUMMIT ST.

ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

2434 WEST 71st STREET

Ofisas: HEMlock 4-5849

Radij.: 388-2233

OFISO VALANDOS:

viršadieniais ir ketvirtadi. 1-7 val.
antradi. penktadienį nuo 1-5 val.
ir šeštadi. tikiai susitarus.

Rez.: GI 4-0473

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

4132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

valandos pagal susitarimą. Jei neat-

aliepiama, skambinti MI 2-0001.

DR. NINA KRAUCEL -

KRAUCELIUNAITE

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6132 So. KEDZIE AVE.

Tel. WA 5-2670.

Neatliepiama - skambinti

471-0225.

Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-7000

našdienomis: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VIDAUS LIGŲ SPEC.

2454 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadieniais, antradi-

niais, ketvirtadieniais ir penkta-

dieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.

Šeštadieniais nuo 9 iki 11 val.

tyto tik susitarus.

Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS

KALBA LIETUVISKAI

2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinimus ir

"contact lenses".

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET

Val.: antradi. nuo 1-4 po pietų,

ketvirtadi. nuo 5-7 val. vak.

Ofiso telefonai: 776-2880

Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika ir chirurgija

Ofisas 2750 West 71st St.

Tel.: 725-8296

Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį

10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.

Šeštadieniais ir trečiadieniais

uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS

Ofisas: 2652 WEST 59th STREET

Tel. PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradi., trečiadi.

10-12 ir 2-4 val. vak. Šeštadi-

niais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku

pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS

2484 WEST 71st STREET

Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123

Radij. telefonai: GIBson 8-6195

Pirmą ligonius pagal susitarimą. Del

valandos skambinti tel. HE 4-2123.

Jei neatliepiama, tai tel. GI 6-6195.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS

Aparatai - Protezai, Med. Ban-

dai. Speciali pagalba kojoms

(Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.

2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Tel.: PProspect 4-5084

SKAITYK PATS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI

NAUJIENAS

Atsiųsta paminėti

Živilė Bilaišytė. "ZAISKIM
IESKOJIMĄ", debiutinis poezi-
jos rinkinys, išleistas Ped. Lit.
Instituto; mecenatas - CALM
1972-73 mokslo metų abiturien-
tai. Rinkinį redagavo Aleksan-
dras Dundulis.

Knygos įvade taip rašoma apie
jaunąją poetę ir jos kūrybą:

"Kol gyva tauta, kol yra
kūrėjų, tol negali išnykti ir po-
ezija. Kažkas yra pasakęs, kad
poezija - tai širdis, kurios pla-
kimas rodo ir tautos gyvybingu-
mą. Džiugu, kad ne vien Lietu-
voje, bet ir tremtyje mes turime
poetę. Dar smagiau, kad jų
yra ir mūsų kartos eilėse.

Viena iš jaunųjų garsejan-
čių poetų yra Živilė Bilaišytė,
kuri savo kūrybą yra skaičiusi
draugų būreliuose, susirinkimuo-

se. Ir spaudoje randame jos ei-
lėraščius.

Živilė gimusi ir auganti ne lie-
tuviškame kaime, bet Čikagos
dangoraižių raizgynuose, todėl
ir jos poezijoje yra ne rūdų ar
čiobrelių kvepėjimas, bet vaškuo-
tų grindų, muilo aistros ir greit-
kelių tvaikas. Jos eilėraščiuose
daug kūrybinės vaizduotės ir su-
simastymo. Ji uoliai ieško nau-
jų požiūrių į šių dienų gyveni-
mą, ieško savo kūrybai naujų
formų, ieško pati savęs ir savo
kelio, nes jai įtakos turi ne vien
lietuviškoji, bet ir svietimoji li-
teratūra.

Tikimės, kad mūsų jaunajai
poetei šis jos kūrybos iš užrašų
ir iš užrakintų stalčių bei arti-
mų draugų rato išvedimas į vie-
šumą nebus vien tik šviesus
jaunatviškų svajonių blykstelė-
jimas, bet bus padiršinimas bei
paskatinimas nestoti toliau
kurti savo gimtąją lietuvių kal-
bą".

Sidlauskas ir Šimaitis

Lietuvių televizijoje

Amerikos Lietuvių Tarybos
vicepirmininkas dr. Kazys Sid-
lauskas ir sekretorius dr. Vla-
das Šimaitis, birželio 17 d., kal-
bėdami Lietuvių televizijos pro-
gramoje, palietė birželio ištė-
rimus, Europos Sąjungos Konfe-
renciją, ir padalinimą Sovietų
tarybinių respublikų ir ekono-
minių rajonų.

Dr. Šimaitis taip pat kalbėjo
apie genocido parodą, kurią Ame-
rikos Lietuvių Taryba ir Mar-
quette Parko LB įstatė Mar-
quette Parko parapijos salėje,
sąrašys su Brežnevo apsilanky-
mu ir baidžių birželio įvykių
minėjimu. Genocido paroda sve-
timtaučiams gerai parodo, kas
įvyko 1940 metais ir primena,
kad tas pats vyksta dabartinio
laiku.

ALT Informacija

Neramumai prie

Waukegano kalėjimo

Lake County kalėjime du juo-
džiai pasmaugė kitus du juo-
džius. Atrodo, kad visi priklausė
Mau-Mau grupei, kuri be jo-
kios atodairios žudė baltuosius.
Kaip policija suėmė kelis grupės
narius, tai vieni pradėjo iš-
davinti kitus. Atrodo, kad bu-
vo pasmaugti du juodžiai, kurie
gelbėdami savo kailį, papasako-
jo, kuris ir kada žudė žmones.

Waukegano šiaurėje, prie She-
ridan Road, visokio plauko jau-
nimas pradėjo demonstruoti.
Jiems nepatiko, kad Lake Coun-
ty kalėjimo nebuvo reikalingo
saugumo. Viskas buvo tvarko-
je, kol kiekvienas didesnis nu-
sikaltėlis buvo laikomas atskiro-
je vienetėje. Paspaudus kar-
čiams, kalėjimo viršininkas lei-
do atidaryti kelias vietas kar-

čio valandoms, kad kaliniai ne-
lėraščių.

Padaręs gero, viršininkas
dabar gailisi.
Susidariusi jaunimo gauja pra-
dėjo akmenimis ir buteliais mė-
tyti ir automobilius, pro Wauke-
ganą praeiviuojančius ir šiaurę.
Nukentėjo apie 11 žmonių, nie-
ko bendro neturintys nei su su-
imtais juodžiais, nei su protes-
tuojančių reikalavimais. Kelis
nukentėjusius keleivius teko nu-
gabinti ir vietos ligoninė ir su-
teikti pirmąją pagalbą. Neramu-
mų metu nukentėjo 30 automo-
bilių.

Į Waukegan Lake County še-
rifas pasiuntė daugiau policijos,
turi tuojau atstatę tvarką ir su-
ėmė kelis jaunus triukšmada-
rius.

Neramumams pradėjo 35 metų
Raymond Scroggins, kuris pri-
ėjo prie sargybasėjusių polici-
ninkų ir žmonių akivaizdoje kir-
to policininkams į veidą. Scrog-
gins tuojau buvo suvaldytas ir
sumintas. Tai buvo ženklas nera-
mumams pradėti. Waukegano po-
licijai Scroggins jau buvo pa-
žįstamas. Jis buvo teistas už va-
galiavimą ir policijai buvo duos-
tas įsakymas sumti jį ir nvesti
į teismą už kitus nusikaltimus.
Dabar jis turės aiškintis, kuriais
sumetimais jis puolė pareigas
ėjusius policininkus.

Kiek vėliau iš greta esančio
Wildwood kaimelio pro Wauke-
ganą su savo sunkvežimiu turė-
jo pravažiuoti 35 metų amžiaus
Rudolph Jensen. Gauja juodu-
kų sustabdė sunkvežimį, suriko,
kad čia dar yra vienas baltodis,
ištraukė jį iš sunkvežimio ir
smarkiai sumušė.

Penktadienio vakarą buvo su-
šaukta Waukegan miesto tary-
ba, pasiinformavo apie neramu-
mus ir nutarė paprašyti daugiau
policijos, kad miestelio gyvento-
jai turėtų reikalingą apsaugą.

Klausinėja sužeistą

Ronald Brown

Policija atidžiai klausinėja
penkiais šūviais sužeistą ir La
Grange ligoninėje gydymą Ron-
ald Brown, gyvenusį Bridge-
porte. Nepažįstami asmenys
paleido jį tris kulkas, bet jam

pavyko išsiriti iš automobilio
Archer gatvės ties Willow
Springs Road. Vėliau, kai pa-
stebėjo, kad jis rities iš mati-
nos, tai paleido jį dar dvi
kulkas. Vėžusieji manė, kad
jis jau anksčiau buvo nušau-
tas, bet jis apsiriko. Jis yra
kriškoje būklėje, bet geriausi
gydytojai tikiai išgelbėti jo gy-
vybę.

Policija jau rado automobilį,
kuriam rastos kraujo klanas.
Manoma, kad tai bus mašina,
kuria Brown buvo vežamas už-
miesin. Brown pareiškė,
Willow Springs policijos vir-
šininkui, kad jis turįs žinių apie
visą lupikavimo reikalą, įvy-
kusį praeitą penktadienį, kai
Oak Lawn bankelio viceprezi-
dentas paėmė iš banko \$100,000,
nuvežė nurodymon vieton ir pa-
liko. Paliko pinigus ir einantį
savo automobilį.

Lupikautojams nereikėjo ei-
ti į banką ir reikalauti pinigų.
Viceprezidentas pats viską gra-
žiai sudėjo, policijai nieko ne-
pranešęs, nuvežė prie 95-tos ir
Springfield ir paliko. Ten lau-
kęs lupikautojas sėdėjo į maši-
ną ir nuvažiuojo su \$100,000.

BAUSMĖ BE NAUDOS

Ar kaltinamasis turi ku-
rių nors palengvinančių aplinky-
bių? Kreipiasi teisėjas į kal-
tinamąjį prieš skirdamas jam
bausmę.

Taip, pone teisėjau. Jau
20 kartų buvau baustas ir nieko
nepaėdėjo.

SKAITYK PATS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI

NAUJIENAS

SUSIRINKIMŲ

PRANEŠIMAI

Chicago Lietuvių Suvalkiečių
Draugijos pusmetinis narių susirink-
imas vyks penktadienį, birželio 22 d.
8 val. vak. Hollywood svetainėje,
2417 W. 43rd St. Nariai prašomi at-
silankyti, nes yra svarbių reikalų ap-
tarti ir po šio susirinkimo bus 2 mė-
nesių atostogos. Po susirinkimo bus
vaisės.

Eugenija Strungys, nut. raš.

Lietuvos Demokratinio Seimo atstovui ir
Liaudininkų Sąjungos garbės pirmininkui
DR. JUOZUI PAJAJUI
mirus,
žmonai Emilijai, dukterims Alei ir Danutei
ir jų šeimoms, giminėms liūdesio valandoje
nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi
L. V. Liaudininkų S-gos Centro Komitetas

Mielam
A. A. ADOMUI ŠERNUI
mirus,
žmonai Editai, sūnui Alfredui, broliams -
Jonui ir Petrui su šeima bei artimiesiems
reiškiame nuoširdžią užuojautą.
**Ona ir Viktoras Kazemėkaičiai,
Stasė ir Petras Petrušaičiai,
Ida ir Matas Tamulėnai**

Tauriam Lietuviai, Nenuilstamam Skie-
pytojui ir Kovotojui už žodžio, asmens ir po-
litines laisves, Jaunesniosios kartos Pata-
rėjui
DR. JUOZUI PAJAJUI
mirus,
žmoną Emiliją, dukras - "Alę" ir Danutę su
šeimomis užjaučia ir liūdesiu dalijasi
Jonas P. Lenktaitis

**SVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI,
KIEKVIENA DIENA BŪTINI KRIKŠČIONIUI**
Mokinkitės iš mangel, nes aš esu ramus ir nuolankios širdies.
Mat. 11:29.

Is tiesy galime sakyti, kad nusizeminimuose ir ramioje dvasioje turime
polsio slapybe. Buti nusizeminusi, reikia turėti ir auginti vaistus kantru-
mo, meilingo pasidavimo Dievo valiai, pastilekancio tikejimo meileje ir
iamintyje jo, ir vadovybeje jo patarimu ir naudingoje apveizdoje; neper-
stojanciai reikia elgtis tokiu bida, per piktą garšą ir per gerą garšą, be-
diant prielankiose ar neprielankiose aplinkybe.
Brangus Dievo vaikai: pasistenkime labiau ir labiau sekti Kristaus nu-
sizeminusią Dvasią, primdami Dievo apveizdą, klausydami jo isakymų ir
vadovybes lygiai kaip jis klausė isakymų Tėvo savo, apsiginklavę stiprybe,
kurį jis vienas tegali parūpinti ir parūpins tiems, kurie ima jo junga ant
savęs ir mokinasi iš jo.
Kristus pasakė, kad jis įsteigė bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne
kiekvienam aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kris-
taus bažnyčia. Į visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidelėje
knyguteje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei
parašysite tokiu adresu: P. Zavis, 3715 W. 66th St., Chicago, Illinois 60629
SV. RASTO TYRINETOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRevehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
604 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
KALBAMOS VISA
REPH: 7-0000 REPH: 7-0001

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003
PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139
STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410
P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

GARSINKITĖS NAUJIENOSE
3 - NAUJIENOS, CHICAGO 6, ILL. - THURSDAY, JUNE 21, 1973

BALIO BRAZDŽIONIO NELAIMĖS

Žinoma, biznierių Balį Brazdžionį ištiko viena nelaimė paskui kitą. Neseniai dirbtuvėje jis susilaužė ranką. Dar nesėjo jos sugydyti, jį ištiko širdies priepuolis.

Pabuvis trumpą laiką ligoninėje, vėl pradėjo dirbti. Už kiek laiko jis gavo antrą širdies smūgį, jau daug stipresnį, negu pirmąjį. Šį kartą jis paskubomis buvo nugabentas į šv. Kryžiaus ligoninę, nes buvo be sąmonės.

Daktarų ir žmonos padedamas, jis atgavo sąmonę, bet jis dar tebėra silpnas. Gydytojai dabar tikrina, ar kartais jis neturi dar ir kitų ligų.

Lietuvoje Balys buvo našlaitis. Abu jo tėvai mirė jauni. Amerikon jis atvažiavo kartu su kitais Antrojo Pasaulinio karo tremtiniais. Jis dirbo įvairiose vietose įvairius darbus, bet atsigavo ir tapo laimingas, kai vedė dabartinę žmoną. Žmona jį padarė laimingą. Jiedu gražiai augina vaikus. Viena duktė mėgsta muziką ir net groja vargonais. Dabar ji dažo kambarį, kad tėvelis, grįžęs iš ligoninės, galėtų pailsėti. Žmona visą laiką dirba krautuvėje, kad uždirbtų šeimai duonos. Visi nori, kad Brazdžionis greičiau pasveiktų ir padėtų prie darbų krautuvėje ir namuose. M. Tiskevičienė

Naujas gubernatoriaus planas busams

Illinois gubernatoriaus Dan Walker pasiūlė įstatymų leidėjams naują planą finansuoti skolon įlindusią ir dar giliau lėndančią CTA. Jis išdėstė įstatymų leidėjams projektą, kuriuo CTA finansuotų šešios ap-

skritys, kurių gyventojai naudoja busais ir kitomis CTA susisiekimo priemonėmis.

Jis norėtų, kad Cook, Du Page, Kane, Lake, Will ir McHenry apskritys gyventojai apsidėtų mokesčiais ir išlygintų susisiekimo priemonių daromas skolas. Gubernatorius nenori, kad visa Illinois valstija mokėtų Chicagoje ir jos priemiesčiuose skolon lėndančias susisiekimo priemones.

Gubernatorius siūlo reikalą apsvaistyti kiekvieno apskrities tarybai, leisti vietos gyventojams pasisakyti, o vėliau kiekvieną šių apskričių gyventoją apdėti specialiai transporto mokesčiais. Jam atrodo, kad turėtų būti sudarytas specialus fondas, iš kurio būtų galima pasiimti pinigų bėdos metu. Jis nori, kad kiekvienas gyventojas saugotų busus ir CTA turėtų, kad kiekvienas žinotų, jog jam teks mokėti padarytus nuostolius. Dabar daugomi langai, gadinami nauji busai, nes už susisiekimo priemones moka kiti, o ne vietiniai gyventojai.

Politikai svarsto gubernatoriaus pasiūlymą ir kraipo galvas. Jiems atrodo, kad šis planas gali sudaryti pavojų. Gyventojai jau ir šiaip yra apkrauti mokesčiais. Jie nenori leisti apskritims primesti dar didesni mokesčius.

Be to, tai yra gana ilgas procesas. Gyventojus reikia atsiųsti klausyti, ar jie sutinka mokėti CTA daromus nuostolius. Koks atsiklausimas bus prarastas, tai praeis daug laiko, o pinigai jau šiandien yra reikalingi.

Priimtas įstatymas nukentėjusiems atlyginti

Illinois senatas jau pasiuntė gubernatoriui Dan Walker įsta-

AUŠRA MILDŽYTĖ

dar tebedidama 21 metų, praeito gegužės mėn. 20 dieną baigė Valparaiso universitetą mokslų bakalauro laipsniu. Jos pasirinkta specialybė labai praktiška ir plati: Home Economics Merchandising. Ji keliai Chicago toliau testu savo programą vidaus dekoravimui ir baldų prekybos srityse. Laisvalaikio mėlonumui Aušrėlė sakėsi mėgstanti fotografuoti, siuvinėti ir krolekti žaisti. Ji gyvena Sandūnuose (Beverly Shores), Ind., su tėveliais Jonu ir Teresa Mildažiais ir broliu Sigitu (Gytis John Mildažis), kurs yra pasirinkęs architektūrą ir šiuo metu padeda savo tėvui statyti ir remontuoti valdiškus pastatus JAV pašto departamentui. Mildažiai yra pašto statybos kontraktoriaus šešios valstijos, Mildažiai, kaip turėtų būti žinoma, anksčiau turėjo labai jaukią vasarvietę Lakeside Villa, kurios šiandien tuščia aikštė beliko, kai valdiška visa puse Beverly Shores iš savininku nusavino ir išpiko planuojamam Pačerių kopų parkui įrengti. Mildažiai puikūs namus sau gyventi toliau pasistatė gražioje kopose. Būdamai mėlonus būdo, Mildažiai Sandūnuose lietuvių kolonijoje yra visų mėgiami ir aktingai dalyvauja savo tautiečių veikloje. Gytis bus Monikos Ausfinaite ekskorts Gintaro baliuje, kurs įvyks birželio 24 d. Olympia Fields Country Club.

tymo projektą, kuris liepia Illinois valstijai sumokėti nukentėjusiems nuo užpuolimų ir kitų nelaimių.

Dažnai pasitaiko užpuolimų, kurių metu žmonės nukentia, o vėliau nėra kam atlyginti už padarytus nuostolius. Dažnai nukentėjusieji policininkai, eidami savo pareigas, vagių ar plėšikų užpulti žmonės.

Pagal priimtą įstatymą nukentėjus galėtų gauti iki \$10,000, ne daugiau. Jeigu kas gaus naudos ar kitokių atlyginių, tai tokiame tektų atskaityti gautas sumas, o likusią dalį valstija turėtų primokėti. Dar nežinia, ar gubernatoriaus tokį projektą pasirašys.

Patvirtino Skyway mūto mokesčius

Chicago miesto taryba patvirtino nutarimą pakelti Chicago Skyway mūto mokesčius. Miestas yra skolingas stambia sumą pinigų bankams ir žmonėms, paskolinusiems pinigų aukštesiems mokesčiams mokėti. Iki šio mėto kiekvienas automobilistas, pasinaudodamas iškelto tilto, turėdavo mokėti 35 centus. Teisėjas Richard W. McLaren geg. 24 dieną įsakė pakelti mokesčius, kad būtų bent mokami nuosimčiai bonus turintiems žmonėms.

Paskutiniai keturiais metais žmonės, 1961 metais skolinę pinigų tiltui statyti, jau negavo nuosimčių. Bonus pirkusieji žmonės pasiskundė teisėjui, kuris įsakė pakelti mokesčius už tilto pervaziavimą.

DORIAUSIAS PILIETIS

Torino miesto laikraštis, norėdamas išrinkti dorovingiausią, dievobaimingiausią ir blaiviausią miesto gyventoją paskelbė konkursą. Va, koks buvo vieno konkurso dalyvio atsakymas: "Negeriu, nerikau, nelošiu azartinio lošimų. Esu ištikimas žmonai ir negerbiu kitų moterų. Daug dirbu ir esu drausmingas. Neinu į kiną nei teatrą. Vakare anksti guluoši ir keliuoši, kai tik pateka saulė. Kiekvieną savaitę lankau bažnyčią ir iš klausau mišias. Tik palaukite kito pavasario, kai atsedėsiu bausmę ir mane išleis į laisvę". M. P.

TRUMPAI

Genocido Paroda Marquette Parko Lietuvių parapijos salėje, prie 69-tos ir Washtenaw

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

REIKALINGAS VYRAS AR MOTERIS,

žiną pakankamai lietuvių kalbą, kad galėtų versti iš anglų ir taistyti atsiųstas korespondencijas. Žurnalistas patyrimas pageidautinas, bet ne esminis. Žurnalistikos išmokysime kasdieniniame darbe. Idealus darbas buvusiame lietuvių kalbos mokytojų-jai arba kalba besidominčiam inteliģentui. Malonios darbo sąlygos ir geras atlyginimas. Kreiptis:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
Telefonas HA 1-6100

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

REIKALINGAS SPAUSTUVĖS DARBININKAS

Teks dirbti prie knygų ir laikraščio spausdinimo darbų.

Norimius pramokti, pamokysime. Geras atlyginimas ir malonios darbo sąlygos. Nuolatinis darbas. Prašome telefonuoti HAYmarket 1-6100.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Ave., daugeliui pageidaujant ir klebonui kun. Antanui Zakaruskui pritarant, bus atdaryti šeštadienį nuo vidurdienio iki 8 val. vak., o sekmadienį nuo 11:30 val. ryto iki 7 val. vak. Visi yra prašomi ne tik į aplankyti, bet ir kviešti kitataučius bei jų organizacijas.

— Vladas Selenis, Balfo direktorių pirmininkas, gyv. Detroite, lankėsi Chicagoje ir dalyvavo Balfo centro valdybos posėdyje.

— Balfo centro valdyba, kartu su gegužės mėn. 24 d. bendradarščių, skyrių valdyboms išsiuntinėjo anketą, kuria prašoma pranešti skyrių valdybų asmeninę sudėtį ir adresus. Skyrių valdybos prašomos galimai greičiau anketą užpildyti ir grąžinti centro valdybai tokiu adresu: 2606 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Martė, hda LO

— Balfo centro valdybos posėdyje, įvykusiame birželio mėn. 12 d., pirmininkė Marija Rudienė plačiai painformavo apie Balfo užvestos bylos pabaigą. Buvo aptarti kiti veiklos klausimai, rudenio vėjus, veiklos stiprinimas, naujų skyrių organizavimas ir kt.

— Sol. Algirdas Brazis buvo išvykęs porai dienų ligoninėje. Dabar jaučiasi labai gerai ir yra namuose. Jo įsipareigojimai nesutrukdė ir nesutrukdys.

— Dail. prof. Adomas Varnas išvyko vasaros metui į Union Pier, Mich., vasarvietės. Dr. J. Bartkus grįžo iš Rhineland, Wis., vasarvietės. A. Shimas su žmona grįžo iš atostogų Naujosios Anglijos valstijose. K. Kudla atostogauja Villa Vytis, Bethany Beach, Delaware valstijoje.

Jaunam vietnamiečiui jau nusibodo karas ir gyvenimas pabėgėlių stovykloje, netoli Saigon, kur jis pateko po mūšio prie An Loc miesto.

PRESS MAN
IN LINCOLNWOOD AREA
Minimum 1 year experience on A. B. Dick 360 CD and TTEK combination. \$3.50 to \$4.00 an hour to start. Call for interview 297-2445

AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATORS
Set up and operate. Acme Davenport, Brown & Sharpe. 55 hours per week. All benefits. Fenced parking. WARE BROTHERS 4458 W. LAKE ST. 379-3800

GRINDERS
CYLINDRICAL GRINDER
Lathe operators. Experienced only. Plenty of overtime. Free insurance and paid holidays. QUALITY PUNCH CO. 1946 No. LATROBE 237-9000

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

SECRETARY
Savin has opening for sales secretary. Must be self-starting and aggressive. Liberal company benefits and good starting salary. For more information call 992-1250 An Equal Opportunity Employer

GENERAL OFFICE
EXPERIENCED
Some bookkeeping. Typing a must. 5-day week. Loop location. Fast action. Excellent benefits. Profit sharing. Salary open. Call MISS DELL 332-0019

SECRETARY - LEGAL
Top flight career girl with exp. in personal injury. Exc. salary, plus benefits. Prominent plaintiff firm. Mr. OZMON. 372-3822

GENERAL OFFICE GIRL
Wanted for small 1 girl west side office. Older woman acceptable. Bookkeeping and stenography a must. Call SA 2-6080

stijoje. G. Rudelis išvyko į Encino, Calif. S. Pocius apsigyveno Orlando Parko apylinkėse. M. Stonie vasarai išvyko į Hampton, New Hampshire.

— Balfo tradicinė pavasario gegužinė Chicagoje buvo sėkminga, nors oras nebuvo idealus piknikauti.

— J. Laukaitis iš Marquette Parko apylinkės, pratesdamas prenumeratą, atsiuntė vajui 3 dol.

— Dr. Antanas J. Gustainis - Gussen, Cicero, Ill., lankėsi Naujienose savo atsiminimų knygos leidimo reikalu. Ta proga jis pakartotinai įteikė 20 dol. Naujienų vajui. Jis nuo pat jaunystės yra įpratęs kiekvieną progą padėti artimui ir lietuviškiems reikalams, nepraeišiant pro šalį be gero žodžio ar gero darbo. Dar ir dabar jo patarimai naudojami Sandaros. Tėvynės ir kitų lietuviškų laikraščių skaitytojai.

— Adolfas Jablonskis, Hickory Hills, Ill., pratesdamas prenumeratą, atsiuntė vajui 10 dol. Niekio mokėti nereikės.

Vajaus komisija visiems dėkoja

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENEŠINIAIS ISIMOKĖJIMAMS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

NORITE PIRKTI
AR PARDUOTI NAMĄ?
SUSISIEKITE SU
CONNIE DAGYS
FIRESIDE REALTY —
Tel. 585-2064
Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

REAL ESTATE — OUT OF TOWN

Nuosavybės — kitur

NORITE PAJAMAS

NESANČIOS NUOSAVYBĖS?

Sis 4 miegamųjų ir 1 1/2 maudynės miegamasis turi pilną rūši su modernišku grožio salionu. Nuolatiniai klientai. Stovi puikiamame name New Buffalo, Mich. miestelyje. Netoli krautuvų, mokyklos, Michigan ežero ir vandens. Parduos ir be grožio saliono. Parduoda savininkas. Apžiūrėjimui jam telefonuokite 616 — 469-1580 arba 616 — 469-4332

NAMŲ REMONTAS

PIRIENAMA KAINA

Irengiu ir taisyau kambarius, vonias, virtuves. Atlieku cemento darbus: šaligatvius, laiptus ir t. t. ZIGMAS Tel.: 778-0838 ar 651-9625

D E M E S I O

62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$104 metams automobilio

Liability apdraudimas.

Kreiptis:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-8775

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Beto daromi ir liudijami vertimai.

pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

HOME INSURANCE

Call: Frank Zopolis

3208 1/2 W. 95th St.

GA 4-8654

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos

visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

už aukas, visus skaitytojus pra-

šo remti Naujienas ir imtis ini-

ciatyvos jas platinti.

♦ Lituanicos Tunto Skautų ir

Tėvų dėmesii. Noriu atkreipti

Jūsų dėmesį, kad tunto skautai,

norintieji dalyvauti LSS Jubi-

liejinėje stovykloje prie Cleve-

lando, privalo užsiregistruoti

iki birželio mėn. 23—24 d. pas

Zigmą Jaunį. Tel. 476-8495.

Tuntininkas

(Pr).

♦ Kam sunku gyventi ant

svieto, tai Jonas Šulca gali pa-

lengvinti našą. Prašome pa-

siųsti jam laiškutį ir 6 1/2 voka

su pašto ženklų ir užrašytu savo

adresu. Šulcas pasiųs jums gerų

patarimų ir daug galingą mal-

dele. Voką ir laiškutį prašome

siųsti tokiu adresu:

Mr. Jonas Šulca,

3232 So. Canal St.,

Chicago, Illinois 60616

Niekio mokėti nereikės.

(Pr).

BUTŲ NUOMAVIMAS. ĮVAIRŲS DRAUDIMAI NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS. PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5554

GRAŽU — PUIKU

VIENUOLYNO PAŠONĖJŲ iškilus

2 aukštu mūras. Naujas gazu šildy-

mas. Izoliuotas stogas. Išskirti vam-

džiai. Šviesus kambarys beismante.

Mūro garažas. \$29,500.

ARTI PARKO skoningas Octagon

mūras. Gražiai pradėta. greit galima

užbaigti. \$23,900.

ARTI MARGUCIO geras pajamu

mūras. Alumin. langai. Naujas gazu

šildymas. Garažas. \$17,900.

4 BUTŲ MŪRAS Marquette Parko

riboje. Naujas gazu šildymas. Nau-

jas garažas. Ekstra platus lotas. —

\$36,000.

GRAŽUS 6 KAMBARIŲ MŪRAS

prie vienuolyno. Naujas gazu šildy-

mas. Garažas. \$19,900.

6 BUTŲ 15 M. MŪRAS. Apie \$12,000

našamu. Maži takai. I pietus nuo

Talman banko. Pirkėjui pelningas.

BARGENAS. 2 aukštų apartamen-

tinis mūras. Prie parko. Apie \$16,000

pajamu. Naujai sutvarkytas beisman-

tas. Vertas \$68,000 ir daugiau. Pa-

matyti.

PAIKIMO MŪRAS atneša \$4,000

nuomos. Naujas gazu šildymas. Mūro

garažas. Tik reikia \$18,000.

MODERNUS 15 M. MŪRAS. Cen-

tralinis oro vėsinimas. Įrengtas beis-

mantas. 1 1/2 vonios. Garažas. —

\$24,000.

PLATUS VERTINGAS LOTAS Mar-

quette Parke. Kaina \$9,900.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

7 M. MORINIS 3 butų ir 2 biznio

patalpų. Kiekvienas vienetas atski-

rai šildomas ir šaldomas. Gražiai

įrengtas skienas. \$9,420 pajamu i

metus. Išlaidos — mokesčiai, vanduo

ir adrauda. Investavimas duoda

virš 10% pelno.

MORINIS BUNGALOW 5 kambarių,

2 miegamų. Labai švariai užlaikytas.

Geri kilimai. Gražiai aptvartas kie-

mas. 65-ta ir Maplewood.

ŠIMAITIS REALTY

2951 W. 63rd ST. (prie Sacramento)

Tel. 436-7878